10.427 1
adl. 2

Alphabetum diuini amoris de eleuationē mentis in deum.

t

Ractatus ille pretitulatur Alphabetum amoriſ
diuini. quem bonorum aſſertione virorūz. edi-
dit auctor tractatus diuiniſſimi de ymitatione
criſti. Vocatus dominus Thomas prepoſitus
⁊ prelatus canonicorum regularium in Roczen / qd' q̄dem
deificum alphabetum. digito dei proculdubio cauſaliter
dictatū vir ille admirabilis ⁊ ſeraphicus. toto vite ſue tem
pore. ob ſingularis humilitatis inſigne / conatu multo ab
ſcondit ⁊ occultauit ac primum poſt vite ſue felicem exitū
ſub capitali lectuli ſui in lucē reptum prodire ſiuit De quo
iteruz a me magis ſtupente q̄z laudante alphabeto id ſo-
lū accipere dictū velim / ſaltē ſapientie q̄ deſurſum eſt di-
ſcretores pios / facile id in ſufficiei breuitate legi poſſe ſz
vix ſatis predicari pro ſentētijs pregnantibus. Licz forte
qui de terrena ſapientia turgent aliter iudicent. qui niſi ut
audire noui aliquid / iugiter cum Athenienſibus vaccant

¶ Incipit Alphabetum diuini amoris
de Eleuatione mentis in deum.

D honorē oīpotentis dei aliquos mo=
dos ⁊ vias ꝑ eleuatione mentis in deuꝫ
a ꝓpono ꝯscribere. Et quāuis hoc non ſit
currētis neqꝫ volentis, ſꝫ dei miſerentꝭ.
tū̄ cum dei adiutorio habitis exercitijs
⁊ modis. multo facilꝰ pōt ſe q̄s eleuare
Vn̄ ꝑmo ſciendū̄. ꝙ diuerſi diuerſas ponūt diſpoſitiōes.
Beatꝰ Anſelmꝰ. in ſuis meditationibꝰ incipit ꝑ viā timo=
ris. Et hec eſt via inchoatiua. Btūs Dyoniſiꝰ ponit tres
vias. s. purgatiuā qua ꝑmo hō mūdat conſcientiā ſuaꝫ ꝑ
pniāꝫ. Etiam illuminatiuā. s. qua ſe hō accendat ī amorē
dī ꝑ mēoriā ⁊ gratitudinē bn̄ficioꝝ dī. qꝛ ſicut dīc Augꝰ ī
meditationibꝰ ſuis ad deuꝫ diligendū̄. nihil tm̄ valet ſicut
bn̄ficioꝝ eius frequēs meditatio. Tertia eſt vnitiua. q̄ hō
ꝑ amoroſaꝫ cognitionē ⁊ adheſionē. vnit̄ ſummo bono/
cōgratulando ꝑfectionibꝰ ſuis. ⁊ totū̄ ſe ei ītime ſubiciēdo
ꝓmtiſſima volūtate. Btūs Bn̄dictꝰ ponit viā inſtructiuā.
A bt̄o Gregꝭ. elicit̄ modus exemplatiuꝰ. Bernh. caſſien.
d. ꝙ oportet ꝑmo meditari q̄ inducūt timorē. Scd̄o q̄ ꝓ=
uocant imitationē ⁊ vitam ſc̄toꝝ. Tertio ea que inducunt
ſpem futuroꝝ. ⁊ gaudia ſc̄toꝝ. Item Johes Gerſon can=
cellariꝰ ꝑiſien. d. ꝙ ad dei timorē ꝑuenit̄. ꝑ cōpunctionē.
admirationē. ⁊ exultationē. Bonauēt. d. ꝙ ad hoc valēt
tria. s. diuina reuerentia. orationū̄ ſuffragia. ⁊ beniuolen
tia. hoc eſt. ꝙ hō reputet ſe indignū̄ tot ⁊ tanta bn̄ficia. a
ſummo bono ꝑcepiſſe. offerens bonā voluntatē ſuam ad
gratitudinē omniū̄. Bt̄o Jero. pōt aſcribi vita ꝑegrina=
tiua. hoc eſt. quomō dn̄s jhs in hoc mūndo vitā duxerat
tāquā ꝑegrinꝰ. Bt̄o Ambroſio via compatiua. Frāciſco
via compaſſiua. Bernh. via affectiua. Hugoni oratiua.

Gregorio exultatiua. Augꝰ ſuplatiua. Eſt tñ verũ ꝙ q̄libꝫ eoꝝ plures vias hñt. Sed hec q̄i exemplarit' eis aſſcripte ſunt ⁊ q2 diuerſi amatores diuerſis mouent' modis. iõ diuerſe h̄ ponũt' vie. In generali tñ ſciendũ ꝙ volēs videre dilectũ ſuũ ꝓm. Primo mũdet oc'los. ſi ſunt turbidi aut tepidi. ⁊ hec ē via purgatiua. De' de ſi ſunt tenebre accēdat lucernã. ut clare ipm videat. ⁊ hec eſt via illũiatiua Deide appinquat ⁊ ꝑ reuerētia procidit añ pedes eiꝰ. Deinceps eleuat' a dilecto. porrecta ei manu. Deinde ſuſcipit' ad oſculũ pacis. Deinde affabilit' ei loquit'/ cupit ſemp manere cũ eo. liqueſcit in eiꝰ pñtia. langueſcit in eiꝰ abſentia. q̄rit vocat. ſuſpirat. īuentũ denuo tenet. in eius amore ardet. alia oĩa faſcidit. ſoli illi adherere volēs. Et hec ē via vnitiua. ⁊ poſt longũ tp̄s. in eo quietat'. ita ut in pace factus ſit locꝰ eiꝰ. Ex hijs ⁊ alijs pñt elici. xv. vie ꝓcedētes in amorē dei. ⁊ ſm hoc erũt. xv. capitula de doctrinis vtilibꝰ. ad eleuationē mentis in deũ. Et hoc de ꝓhemio. Seq̄t' tabula.

Jchoatiua		Exemplatiua		Affectiua
Purgatiua		Admiratiua		Suplatiua
Illũiatiua	Via	Peregrinatiua	Via	Oratiua
Inſtructiua		Compatiua		Unitiua
Imitatiua		Compaſſiua		Exultatiua

¶ Capitulum primum.

Inchoativa

a Timore ſeruili ꝓcedit filialis. Plures eñ īcipientes declinare a malo ⁊ facere bonũ incipiunt a timore. iõ hec via d' inchoatiua. De hac via h' in Jeronimo. Siue ꝯmedo ſiue bibo. ſiue q̄d aliud facio. ſp reſonat hec vox in aure mea Surgite mortui ad iudiciũ. Et ī vitas patrũ h' de helya monacho qui ſemp timuit tria. s. in hora mortis. occurſum demonũ. deductionē ad iudiciũ. ⁊ ſniãꝫ iudicis. De hac via dicit Anſelmꝰ. O lignũ aridũ eternis ignibꝰ dignũ. q̄d rñdebis in die illa qñ exiget' a te ad ictũ oculi oē tp̄s viuēdi tibi ꝯceſſuꝫ

quomõ a te fuerit expenſum ⁊c̃. Et q̃nis multa incutiunt
timorẽ tñ p exẽplo ponit̃ hec tabula ſm ordine alphabeti
☞ Alteratio ⁊ ĩſtabilitas mũdi. q hõ nunq̃ ĩ eodẽ ſtatu/
pmanet ⁊ neſcit an amore vel odio dign9 eſt. Si enĩ relin
q̃ret eum dñs ad ictum oculi. ſtatim dya9 cum ſubuerteret
¶ Bellũ ꝓprie carnis/mũdi ⁊ dyaboli aduerſus ſpm̃ hoĩs
¶ Cottidiana fragilitas. ⁊ negligẽtia reſiſtendi. penitẽdi.
⁊ pficiẽdi. ¶ Diuina ſeueritas q̃ appuit in caſu luciferi. jn
piclitatione mũdi p diluuiũ ⁊c̃. ¶ Exit9 dubius de hac vita
qd nemo ſcit vbi. qñ. ⁊ qũo morier̃. an bñ vel male. ¶ Fu
turũ iudiciũ. vbi erit iudex ĩfallibilis. ĩeffugibilis. inflexibil'
Nemo põt eum fallere aut effugere nec a ſnĩa appellare.
¶ Grauitas penaꝝ purgatorij q̃ ſcd̃m Aug'. excedũt oẽm
penã hui9 mũdi. ¶ Horror demonũ. ⁊ penaꝝ iferni ¶ Ig
nis inextinguibil'. ¶ Kariſſimoꝝ ciuiũ celi ppetua ſepatio
¶ Luct9 ⁊ vlulatus ſine ꝯſolatione. ¶ Maxima ſtrictitudo
juxta pſalmiſtã. Sicut oues ĩ inferno poſiti ſunt. ¶ Noti/
cia ⁊ cõfuſio ſuoꝝ pctõꝝ. ¶ Odiũ ſuiipius ⁊ oĩm q̃ ſunt ĩ
toto mũdo. ¶ Perpetuitas penarũ inferni. quia ĩ inferno
nulla eſt redẽptio. ¶ Quietis ⁊ ſpei ppetua ablatio. ¶ Rõ
nis obſtinatio in malo. q nõ vult bonũ d cetero. ¶ Stri/
dor dentiũ ꝑanguſtia. ¶ Tentio ⁊ captiuitas q nec pt̃ de
loco moueri qñ vellet. ¶ Vermis cõſciẽtie de cõmiſſis de
omiſſis ſcãdalis. ¶ Xp̃e redẽptor pie. quo ſum9 cauſa tue
vie ne pdas nos illa die.

¶ Capitulum ſecundum.

(p)Oſtq̃ hõ tot terrorib9. mort'. judicij. ⁊ jnferni. Purgativa
pturbat9 ĩcipit timere. tũc arguit ſepe ſic ĩ ſeipõ
Quicũq; peccauerit mortalit̃. aut oportet eum
dãnari aut lamẽtis purgari. ſ; ego peccaui mor
talit̃. g̊ oportet me dãnari. aut lament' purgari pnĩe. S;
q2 dãnatio eſt ppetua. ⁊ purgatio tẽpalis. volo igit̃ agere
pniam interim q tp̃s mihi vacat. Recogitabo igitur oẽs

annos meos in amaritudine aïe mee ⁊ quantū d̓lectatus ſum in delicijs / tm̄ me affligam pnie tormētis. Vn̄ ſcd̓m illam via ponat hō. x. pcc̄a. aut quot voluerit dicat ⁊. O pr̄ mitiſſime. ego ſum ille ꝓdigꝰ q̄ hec cōtra tuam pietatez cōmiſi. ⁊ ita ingratꝰ fui. ꝙ me inocentem creaſti. ⁊ ego me d̓turpaui. Tu ꝓ me crucifixꝰ ⁊ hūiliatꝰ. ⁊ ego me exaltaui Tu nudatꝰ. ego auarꝰ. Tu amaricatꝰ. ego delectatꝰ. Tu felle potatꝰ. ego crapula grauatꝰ Tu totꝰ laborioſus. ego oīno accidioſus. Tu pro inimicis exoraſti. ⁊ ego inimicos ⁊ amicos odiui. Sed q̇d faciā? Nūquid deſpabo? Vbi ē illud? Nolo mortē pcc̄oris. Ferrū. vitrū. aut ſpeculū. cum rubiginoſum eſt purgat̄. ⁊ ego ꝑ viaz purgatiuā. lyma cō tritionis. ꝯfeſſionis. ⁊ ſatiſfactionis me purgabo. ſicut me exaltaui. ita ero obꝓbriū hoīm ⁊ abiectio plebis. ꝯtra aua riciā. abrenūciando ꝓ̄petatibꝰ meis. ꝯtra voluptates af-fligā me ieiunijs. vigilijs. fame. ⁊ ſiti. ¶Purgabo me ꝑ tria ſcꝫ ꝑ gemitū orōnis. ꝑ ignē. tue ꝯpaſſionis. ꝑ ardorē. tue caritatis. Et ut latius hec via purgatiua appareat. videat̄ hec tabula. ſcd̓m ordinem alphabeti.

¶Peccator d̓bet dolere de

Amicitia dei amiſſa
Bonitate dei contempta
Conſenſu ⁊ culpabili vita
De dilapidatōe tpis. ⁊ viriū corꝑis ⁊ aīe
Exceſſu p̄ceptoꝝ dei. eccleſie. ⁊ ſuꝑiorum.
Fragilitate reſiſtēdi. penitēdi. ⁊ ꝓficiendi
Graui negligentia laborādi. orandi. me-ditandi. legendi. (peccādi
Habitu ⁊ ꝯſuetudine ex freq̄nti reiteratōe
Ingratitudine. qua iterū ⁊ iterum ſibi di-miſſa renouauit
Karitatis extinctione ꝑ quecūq peccata.
Laxatiōe timoris dī. ꝙ ꝯtra tā magnū dn̄z tā mag̃ ⁊ horribilia pcc̄a ꝯmitter̄ p̄ſūpſit

Miſericordie implorationem
Noue vite aſſumptionem
Orationum ſuffragia
Paſſionis criſti interpoſitionem

¶ Peccator nō deſpet ſʒ aſſumēdo ꝯfidentiā purget ſe p

Quaſſationē.i.auſteritatē penitentie
Reiectionem honoris. voluptatuʒ ꝛ delectationnm.
Sanctorum interceſſionem
Temporis utilem expenſionem
Voluntatis ꝓprie abrenūciationem
Xp̄i benignitatem qui non vult mortem peccatoris ſed magis ut confortatur et viuat.

¶ Capitulum III

Purgata ꝯſcientia iaʒ aptior ē amori diuino. vn̄ ſicut ſpeculū purgatū pōt plus relucere Sequit̄ ergo nūc via illūiatiua qua hō iā incipit videre ꝛ cognoſcere dilectū ſuū. quē p̄us ꝓpt̄ rubiginē pcōꝝ videre nō poterat. Vn̄ q̄rit. Quis eſt dilect⁹ me⁹? Rn̄det/ ip̄e eſt q̄ mihi tot ꝛ tanta bn̄ficia cōtulit ꝙ ſi poſſibile eſſet ab ei⁹ laude ꝛ grāruʒ actione nūquā ceſſare deberem. Hāc viam illūiatiuā Dauid hūit cū in ps ait. Bn̄dic aīa mea dn̄o ꝛ oīa q̄ intra me ſunt noī ſcto ei⁹. Cōſiderandū eſt tn̄ ꝙ non p̄ncipalit̄ debem⁹ deū diligere ꝓpter bn̄ficia ſua ſed ꝓpter īmenſam ſuā bonitatē ꝛ ꝓpter ſeip̄m. Sicut enī ꝓpt̄ lumē n̄ videt̄ res finaliter ſed mediāte lumine videtur clari⁹ occaſionalit̄. Sic illa via dicit̄ illūiatiua. quia accendit ꝓuocat ꝛ illūiat. oēm hoīem ad deum diligendū. Vn̄ Bernh. Tot bn̄ficia cōtulit mihi de⁹ ꝙ ſi conſiderarē ꝛ ſi vnus ruſtic⁹ mihi feciſſet tenerer eum diligere. Quid igit̄ rependā ſummo amatori de ſuis bn̄ficijs? Certe grās agaʒ ꝛ ꝯmēorabo quantū potero. Vn̄ de hac gratitudine ꝛ via illūiatiua videat̄ ſeq̄ns tabula ſm ordinē alphabeti.

☞ Grãs tibi ago ſũme deꝰ de. ¶ Ardẽtiſſimo amore tuo
qꝛ creaſti me nihil me indigens. qꝛ me carere poteras. qꝛ
nihil tibi ſuȝ vtilis ſȝ ex tua bonitate eterna ꝑticipaſti mihi
eſſe viuere. ⁊ intelligere. ⁊ ad imaginẽ tuam me formaſti.
¶ Benigniſſima ĩcarnatione tua ⁊ redemptiõe. Tu es enĩ
ille rex regum. qui ſedes ſuꝑ cherubin ⁊ intueris abyſſos q̊
ꝓpter nr̃am ſalutem. nr̃os defectꝰ aſſumſiſti. pauꝑtatem.
famem. ſitim. triſticiã. ⁊ dolores ⁊c̃. Jn terris viſus es et
cum hoĩbus cõuerſatꝰ es ⁊ delicie tue eſſe cũ filijs hominũ
vñ hec: Non ex nr̃is meritis. ſed ex tua eterna bonitate.
Quãtas plaſphemias. irriſiones. tormẽta. ꝓ nobis ſuſti/
nuiſti. non coacte ſed libent̃ ⁊ volũtarie. ⁊ nõ ſolũ libenter
ſed ⁊ ardẽter. Poteras nos ꝓpter pc̃ta nr̃a in nihilũ redi/
gere. aut certe alios hoĩes ĩnocentes creare. ſed bonitate
tua nos habere voluiſti. ymmo pro nobis tantã ſuſtinuiſti
q̃ te odires. ⁊ nos diligeres exaltando quid melius deo ⁊
quid vilius pc̃tore q̊ cane peior eſt/ ⁊ illudit̃ ꝓ peccatore.
¶ Confidentia. quã nos vis hr̃e ad te. Prẽm enĩ te hor/
taris vocare. lutum ⁊ cinerẽ. ⁊ petere moues ut hẽas occa
ſionẽ dandi. delectaris eniȝ in nr̃a ſalute. ⁊ das nobis plura
q̃ȝ ex pigritia petimꝰ. ⁊ quãto plura das tãto plus habes
¶ Donis mihi p̃ſtitis. dediſti enĩ mihi hoc corpꝰ/ hãc aĩaȝ
⁊ vires corꝑis ⁊ aĩe. Angelũ ꝓ cuſtode/ dyaꝰ enĩ me mil/
leſies obruere potuiſſet. niſi ille me defendiſſet. Et breuiter
oĩa q̃ habeo dediſti mihi ip̃e enĩ es deus meus q̊ mercatus
es me. in cuiꝰ p̄tate meus ſtatꝰ exiſtit/ quẽ cum aufers re/
uertor in puluerẽ. ¶ Educatione. dediſti enĩ mihi laborio/
ſos parẽtes. q̊ me ſuis laboribꝰ educauerũt ⁊ nutrierunt.
⁊ nõ neglexerũt. Produxiſti ꝑtẽ meã in frumẽtis. carnibꝰ
piſcibꝰ ac alijs q̊bꝰ educatꝰ ſum vſqȝ ad hoc tp̄s ⁊c̃. ¶ Fide
⁊ ſacramẽtis. qꝛ dediſti me naſci int̃ xp̄ianos. nõ ꝑ patreȝ
paganũ. aut iudeũ. ſed baptiſari ⁊ alijs ſacramẽtis adiu/
uari q̊bus tua amariſſima morte efficaciã meruiſti. ⁊ ſpe/

cialiter de hoc ſacratiſſimo ſacramēto. corꝑis ⁊ ſanguinis
tui ī quo manes nobiſcū vſqꝫ ad ꝯſumatiōꝫ ſecli Et eccliaꝫ
tm̄ diligis ut pſecutiones nobis factas. tibi fieri dicas cla
mans de celo. Saule Saule qd ꝑſequeris ⁊c̄. ¶ Gratuita
tolleratiōe/in pctis ⁊ reuocatiōe/ diſſimulaſti enī peccata
mea nō me demergēdo ad inferos trahēdo. ſꝫ expectaſti.
vocaſti ꝑ inſpirationē ad pniam ꝑ flagella. ꝑ infirmitates
ꝑ pſecutiones. ꝑ correptiōes. ꝑ p̄dicationes. ꝑ horrorem
mortis. iudicij ⁊ inferni. ⁊ nō ceſſaſti donec venirē. ¶ Hy
laritate pr̄na qua me ad pniam cū gaudio ſuſcepiſti. ſicut
filium ꝓdigū ⁊ renouaſti. remiſiſti mihi delicta cōmiſſa ⁊ d̄
bonis omiſſis dediſti mihi diſplicentiā pctoꝝ. abſtuliſti oc
caſiones recidiuādi dediſti gr̄am ꝓmerendi ⁊ ſpem ꝓgre
diendi. ¶ Iteratione gr̄e. qꝛ recidiuantē iterū ſuſcepiſti. ⁊
iterū ingratitudinē remiſiſti. nec poſuiſti gr̄e tue terminū.
¶ Kariſſimo dono ſp̄us ſcti. qd̄ mihi in ſacramētis īmūdo
indigno cōicaſti. vt me purgaret. illūiaret. ⁊ caritate inflā
maret. ¶ Liberatione a ſeculo. vt ꝑ introitū religionis fu
gerem occaſiones pctoꝝ/cū ſocij mei mortui ſunt forte in
pctis ſuis. q̄ hanc gr̄am nō ꝑceperūt. Heu quot ſunt dā
nati in inferno q̄ minora ⁊ pauciora pcta cōmiſerūt quā
ego ⁊ nō ſurrexerūt. Et qꝛ meliores me aduc in ſeculo ſunt
īuoluti diuerſis occaſionibꝰ pctoꝝ. honoribꝰ vanis volu
ptatibꝰ diuitijs t̄renis. Quid in me īueniſti qꝛ dediſti mihi
pēnas ſicut colūbe ut volarē de ſeculo vbi niſi ſordes ⁊ in
iq̄tates ꝓ q̄bus tibi gr̄as ſpecialit̄ ago. ¶ Miſericordia ſpi
rituali. qꝛ cuſtodiſti me a multis pctis q̄ circa me fuerūt at
tēptata. adulteria. homicidia. ⁊ alia que nō euaſiſſem niſi
tu me retraxiſſes. Et qꝛ triſticia ſepe abſorptus. de tua mia
nō deſpaui. ſepe cōſolatꝰ es me diuerſis vocatiōibꝰ ſupra
poſitis. ¶ Noticia tua. ⁊ noticia ſcripturarū. qꝛ aperuiſti
mihi intellectū earū. Quot ruſtici. quot ignari. q̄ nō intel
ligunt q̄d agūt. q̄ ſi ītelligerēt. forte multa pl̄a bō facerent

q̄ʒ ego ingratus tot doctoribus ⁊ ſcripturis ſacris facio. ¶ Occaſione tua. quocū̄qʒ eni̅ me verti. mihi occuriſti. in creaturis. in ſcripturis. blandimētis. terroribꝰ bn̄ficijs. nec aufugere te potui. ¶ Promptitudine volūtatis quā d̄diſti mihi grādia faciēdi. grauia tollerādi. Regularia maḡ ſufferēdi ꝯtraria. ¶ Quietatione ꝯſciētie. Tot eni̅ fui i̅uolutꝰ pctoꝝ angulis ⁊ ſcrupulis. ꝙ niſi me iuuiſſes nunq̄ʒ fuiſſeʒ quietatꝰ. ¶ Remotione ꝑiculoꝝ. in quot fui peſtilētijs. cuʒ indiſpoſitꝰ fuerā ad moriendū̄. ꝓpter magna grauia pcc̄a mea. ⁊ ſocij mei mortui fuerūt. ⁊ tu me ꝯſeruaſti. inſuꝑ fui vel potui eſſe. in ꝑiculis tonitruoꝝ. fulguris. fluuij. igniū̄. latronū̄. beſtiaꝝ. ⁊ diuerſoꝝ caſuū̄. in q̄bꝰ ſi mortuꝰ fuiſſeʒ timeo. ꝙ i̅diſpoſitꝰ ⁊ extra caritatē deceſſiſſeʒ. ¶ Seruitō ſuꝑceleſtiū̄. i̅ferioꝝ ⁊ oīm. oīa eni̅ mihi ſuiūt. āgelo cuſtodiendo/celum ꝑ motū ſuū̄. ſol. luna. ⁊ ſydera ꝑ luminis miniſtrationē. Aer refouet reſpirantē. Aq̄ ſatiat ſicientē Terra nutrit eſurientē. Aīalia bruta. aliqua deſeruiūt. ut equi aliq̄ incitando ad laborē ut formice. aliqua incitādo ad timorē/ut leones vrſi. Et breuiter ſi te dilexero. oīa cooꝑabūtur mihi in bonū̄ ¶ Totali tui diffuſione ut oīa alia que dinumerare nō poſſum (compr̄hendā) te totū̄ mihi dediſti. Dediſti mihi dona nature. gratie. ⁊ ſuꝑhabūdantie. Te naſcens in ſociū̄. cōueſcens in eduliū̄. moriens in precium ⁊ regnans in premiū̄. vis dare? Dediſti te fratrē amicum ſponſum. patrē. amatorē. doctorem. nutritorē. ⁊ cuſtodē. ¶ Ultima expectatione finaliter. Si te nō derelinquero. nō vis me ꝑpetuo derelinquere. ſed vis eſſe finis meꝰ cōplementū̄ omniū̄ deſiderioꝝ meoꝝ. vis me tecuʒ regnare tecum gaudere. ⁊ inſeꝑabiliter ſemꝑ tecuʒ manere. ¶ Xp̄o hoc eſt de teip̄o/tu es donū̄ hoc. O donū̄ ſuꝑ oē donum. te nobis in ꝑpetuū̄ dona. ⁊ ſufficit nobis. q2 tu es lux vera bōitas. vita. ⁊ gaudiū̄ mū̄di. Pietas i̅menſa q̄ nos a morte ſaluaſti roſeo ſanguine tuo. ⁊ ꝑ illūiatiuā viam duxiſti.

6

¶ Capitulum IIII

Instructiva

Jam ſicut pꝛemittit᷑ purgato ⁊ illuminato Utile
i eſt habere puncta inſtructiua ꝑ ipſius emũdati/
one. vt ſciat effugere occaſiones pctoꝝ. De hac
via videt᷑ btus Bñdictꝰ poſuiſſe capitulũ ſuum
quartũ in regula ſua videlʒ de inſtrumẽtis bonoꝝ operuʒ
cuiꝰ capituli ps notabilis habet᷑ in tabula que ſequit᷑ ſcd̾m
oꝛdinẽ alphabeti. ¶ Abnegare ſeipm ⁊c̃. ⁊ ſeq xpm. ¶ Bo
num in ſe viſum do aſcribere ⁊ nõ ſibi ⁊c̃. ¶ Coꝛpus caſti/
gare. ¶ Deũ pꝛe oĩbus diligere ⁊ ꝓximũ ſicut ſeipm. ¶ Ela
tionẽ fugere. ¶ Facere ſe de ſecularibꝰ actibꝰ alienũ. ¶ Gu
loſum nõ eſſe. ¶ Honoꝛare oẽs hoĩes. ¶ Jn oĩ loco ⁊ tp̃e
deũ reſpicere. ¶ Karitatẽ ꝯtinuã hr̃e. ¶ Lectiões ſanctas
libent᷑ audire. ¶ Maledicẽtes bñdicere ¶ Nõ iurare ne foꝛ
te ꝑiuret. ¶ Oꝛoni freqnt᷑ incũbere. ¶ Preceptis ſupioꝛuʒ
obedire ¶ Que dicũt ꝑlati facere. ¶ Riſuʒ multũ nõ amare
¶ Spẽ ſuã do ꝯmitter᷑. ¶ Timere diẽ iudicij. ¶ Uitã etnã
oĩ ꝯcupiſcẽtia ſpũali d̾ſiderare. ¶ Xpo oĩno nihil ꝑponere
¶ Zelũ ⁊ iuidiã ñ hr̃e. Faciẽtibꝰ aũt hoc ꝓmittit ſcẽs Bñdi
ctꝰ pmiũ qd ocls nõ vidit ⁊c̃. Si aũt q̃rit᷑ vbi pñt hec cu/
ſtodiri: Rñdet᷑ ꝙ difficult᷑ in ſeculo. ido dicit in regula Offi
cina vbi hec opent᷑ clauſtra ſunt monaſterij.

¶ Capitulum V

Imitativa

Ut vult Johes Gerſon cancellariꝰ ꝑiſienſ᷑ Ad in
v flãmationẽ diuini amoꝛis valet inſpectio pceden
tium ſctoꝝ q̃ nobis ꝓponũt᷑ ad ymitationem in
actibꝰ virtuoſis vt in obediẽtia hũilitate pacia/
quoꝝ interceſſione ⁊ imitatione põt homo ꝓficere. Et hec
vocat᷑ via imitatiua. Uñ ꝓ exemplo ponit᷑ hoc alphabetũ
⁊ ꝑ talẽ modũ poſſʒ ſibi hõ ex legẽdis ſctoꝝ Modũ viuẽdi
ſibi colligere. iuxᷓ illud iheronimi. Hic te doceat hũilitatẽ h
paciam ⁊c̃. Quilibʒ eni ſcẽs ẽ nob exm alicꝰ ꝟtutis. ¶ Am/
broſiꝰ ẽ nob exẽpluʒ magne ꝯfidẽtie ⁊ ſpei de bonitate dei

Unde ait. Non timeo mori. q̄ꝛ habemus bonum datiuū.
¶ Bernhardꝰ eſt nobis exemplū. eximie hūilitatis. qui ut
fumū reputauit hoīes. ⁊ alto ꝯtēplationis. q̄ eleuatꝰ ī deū
tota die penes lacum eq̄tauit. ⁊ de ſero vbi lacꝰ eſſet igno//
rauit. ¶ Clemēs affabilitatis. qui oībus ita affabilis fuit.
ut etiam iudei ⁊ gētiles eum diligerēt. ¶ Dn̄icus magne
caritatis. q̄ orauit ut ſe totū īpendere poſſet ſaluti ꝓximoꝝ
q̄ ⁊ diſciplinas tres q̄libet nocte accepit pro ſe ⁊ ꝓ remiſſi//
one purgandoꝝ. ¶ Egidiꝰ voluntarie ꝑpeſſionis vulner|
ſagittatꝰ eni fuerit. ⁊ petiuit dn̄m vt vulnus ſuū. iterim ꝙ
viueret non ſanaret. ¶ Franciſcus mentalis crucifixionis
tantū eniz ſtetit in meditatiōe paſſionis ꝙ vulneratꝰ q̄nq̄z
vulneribꝰ dn̄i ꝑ triennīū an̄ mortē ſuā xp̄o dn̄o ſuo cruci//
fixus apparuit. ¶ Bermanꝰ. magne abſtinētie ne eni cibꝰ
delectaret euz cineres in ferculis poſuit. ¶ Hainricꝰ. mire
caſtitatis cum enim eſſet filius regis vngarie ſcti Stephāi
⁊ genꝰ regiū mr̄imonio augere potuiſſet. tn̄ p̄elegit virgi//
nitatē. ⁊ q̄z diu vixit virgo ꝑmāſit. ¶ Job magne pacietie
oībus bonis eniz p̄uatis bn̄dixit dn̄m. ⁊ totꝰ vulneratus
dixit. Si bona ſuſcepimꝰ de manu dn̄i ⁊c̄. ¶ Karolus im//
ꝑialis iuſticie q̄ impator exiſtens totū mudū cōtempſit. et
ſine ꝑſonarū acceptiōe leges condidit ꝙ ſctificari meruit.
Pariformit̄ exēplū grande ꝯtēptꝰ mūdi Karolus alt̄ q̄ re
gis francie filiꝰ factꝰ in mōte caſſino hūil̄ mōchꝰ ¶ Laurē//
tiꝰ vehemētiſſime tollerātie in paſſione. ¶ Martinꝰ in ſecu
ritate multe ꝯfidentie/ req̄ſitꝰ a latrone an timuiſſet qn̄ eū
cū ſecuri interficere voluit. Rn̄dit ꝙ nunq̄z tā ſecurꝰ fuit/
quia ſcio ꝙ dn̄s in ꝑiculo proximus eſt. ¶ Nicolaus mire
largitatis ac manſuetudinis. ¶ Oſwaldus magne largi//
tatis. qui ſcutellas argenteas ſibi ante poſitas in particu//
las ꝯminuit ⁊ paupibus erogauit. ¶ Paulus magne la//
borioſitatis plus enim omnibus predicauit magnuz zeluz
habuit aīaꝝ/ cum de regno in regnū cucurrit ⁊ nō q̄euit.

¶ Quiricus puer trium annoꝝ pꝛebet exemplū infantule
paſſionis. qꝛ a ꝑfecto rennuit ꝯſolari. ꝑcipitat⁹ fuit. ¶ Re
migi⁹ magne maturitatꝭ fuit/ quos ¶ Senebaldū epm̄ ꝓ
ꝑ cc̄o. vij. ānis incluſit ⁊ marcerauit. ¶ Stephan⁹ exēpluz
diligēdi inimicos dedit. q̇ ꝓ inimicꝭ exoꝛauit. ¶ Thomas
obediētie exᵐ ⁊ longinqꝫ ꝑegrinatiōis. q̇ dn̄o obedire vo=
lens ad indiā ꝑuenit. ¶ Uincenti⁹. exemplū ꝑſeuerātie ex
hibuit/ q̇ diuerſis toꝛmētis non ceſſit ſꝫ in finē ꝑſeuerauit.
¶ Xp̄us ih̄s ſctūs ſcōꝝ. ſpeculū oīm virtutū. caritatꝭ. hu=
militatꝭ. fidei. ſpei. Eſt tn̄ ſciendū ꝙ q̇libet ſcōꝝ ē exēplar
pluriū virtutū ſꝫ hic ſolū ꝓ exēpla poſita ſunt. Itē ſciendū
ꝙ aliq̄ fecerūt ſcti ex ſpeciali ꝑuilegio ut miracl̄a ⁊ alia vl=
tra hūanā ꝯditionē ſe extendentia q̄ miranda ſunt potius
quam imitanda.

¶ Capitulum VI

q Uāuis ex ꝑcedentib⁹ hec via aliq̄liter patuit ꝑ
ꝯmēoꝛationē ſcōꝝ. tn̄ amplificāda eſt ꝓ edifi=
catiōe multoꝝ ꝑ ꝯmēoꝛationē virtutū ſcd̄m oꝛ=
dinē alphabeti/ ⁊ ꝑ ꝯmēoꝛatōm exemploꝝ vbi
non ponā ītegra exēpla ꝓpter bꝛeuitatē ſed tangā ſenſum
ut idē elici poterit ītentio facti. ¶ Pro quo ſciendū ꝙ Gregꝭ
in ꝑn̄º dyalogi vult ꝙ multos ad deſideriū celeſtis patrie
plus accendūt exempla q̄ꝫ alta ꝑdicamēta. ¶ Abſtinentia
tenet̄ cū q̇s. cuz debitis circūſtantijs utit̄ cibo ⁊ potu me=
dio modo nō ſe aggrauādo ut ſit tepid⁹ ad oꝛandū labo=
randū ⁊c̄. ⁊ nō ſe exhauriēdo ad dei cultū ut ſit inutil̄. Re=
mediū ei⁹ eſt feruent̄ ſe dare ad ſpūalem cibū ſicut ad ſacrā
ſcripturā. Exᵐ. Cōuenerūt duo fr̄es q̇ oꝛātes ⁊ legentes
duos dies ⁊ noctē obliti ſt̄ cibū. s. pulmentū qd̄ ꝯmedere
ꝓpoſuerāt. ¶ Beniuolētia. i. paciētia cum q̇s in arduis et
aduerſis ſuſtinēdis dic̄ Merito hec patioꝛ qꝛ xp̄s q̇ inocēs
fuit q̄nta ꝓ me paſſus eſt. Audiat xp̄m dicentē ſibi. Si me
penſatis. nihil eſt qd̄ vos tollcratꝭ. Exemplū de diſcipulo

phi. q̄ male tractatꝰ riſit dicēs. iniurias hic gratis recipio,
ꝓ q̇bus tribꝰ annis munera dedi. ¶ Caſtitas tenet̃ ſi abſti
nentia ſuat̃. ⁊ coꝛ a cogitatiōibꝰ. ⁊ ſenſus ab illicitis reſer
uet̃. ⁊ coꝛpꝰ caſtigat̃. Exᵐ Bt̄s Bn̄dictꝰ tentatus libidine
coꝛpꝰ ſuū vepꝛibꝰ lacerauit. Bt̄s Bern. aq̇s frigidis refre
nauit. ¶ Diſcretio tenet̃. cū q̇s tenet mediū in oībꝰ. ne ſit
nimis feruidꝰ aut nimis tepidꝰ. Exᵐ interogātibꝰ diſciplis
bt̄s Anthoꝰ ꝯcluſit diſcretiōm eē mr̄em virtutū ⁊ idē vult
bt̄s Bn̄d. valet āt ad hāc diuerſificare oꝑa ſua. iꝰ. Nūc
lege. nūc oꝛa, nunc cū feruoꝛe laboꝛa. Sic erit hō breuis
⁊ laboꝛ ille leuis. s. in d̓o. ¶ Eleuatio mentꝭ in deū. hoc eſt
ꝯtēplatio tenet̃ cū q̇s excludit ex coꝛde ſuo vanitates ⁊ a-
moꝛoſe īheret creatoꝛi ſuo. Exᵐ d̓. b. Bn̄d. q̄ ſub vno ſoliſ
radio vidit totū mūdū. ¶ Fides te̕ cū q̇s adheret ſcte mr̄i
ecclie. Remediū fidei. ē q̃rere q̄ nō intelligit ⁊ credere. Exᵐ
Diſciplꝭs q̄ tētabat̃ ꝑfidia ⁊ ſpū plaſphemie pꝰ q̃ꝫ tētatiōm
ſuā maifeſtauit libatꝰ ē ⁊ q̇etatꝰ. ¶ Gratitudo te̕ cū q̇s cū
graꝝ actione oīa bō ſua aſcribit d̓o. Exᵐ ꝓpt ingtitudinē
ſuā Saul d̓poſitꝰ fuit. ⁊ Ezechias īfirmitati datꝰ. ¶ Huili
tas te̕ cū q̇s cogſcit ſe oībꝰ viliorē ⁊ ꝙ ſit cinis ⁊ puluis.
Exᵐ Cū q̇dā pr̄in ait/ pplꝭs te ſtultū reputat. Rn̄dit. hoc eᵒ
volui. ¶ Juſticia vnicuiqꝫ tbuit qd̓ ſuū ē. d̓o laudē. ſuꝑioꝛi
obediētiā. pri.ᵒ ꝯcoꝛdiā. Exᵐ d̓ eo q̄ filiū ſoroꝛꝭ ſue ſuſpēdi
fec̄. qꝛ noluit eē acceptoꝛ ꝑſonaꝝ. ¶ Karitas ad deū. ē d̓o
pūra filiali dilectōe adherer̃ ⁊ ꝯgtlari d̓o d̓ pꝭalitate elcōꝝ
⁊ d̓ oī ꝑfectōe bonoꝝ nō q̃rendo ꝯmodū ꝓpꝛiū. Exᵐ de eo
quē dyabolꝰ volēs retrahere a bono. dic̄ dānarꝭ ⁊ ille plꝰ
ꝓinde ſuiuit d̓o. dicēdo. ego n̄ ſuio ei ꝓpt regnū celoꝝ. ſed
qꝛ ſūme bonꝰ ē karitas ad ꝓximū ē/ quēlibꝫ ꝓximū reputare
ſic̄ ſeipm/ ita ei ſuiēdo/ eū iuuādo/ ſicut ſibi rōnabilit̕ vellꝫ
fieri. Exᵐ d̓ ſanctulo. q̄ ſe ꝓ dyacono morti obtulit. ¶ Liba
litas ⁊ largitas ē bō ſua mīcoꝛdit̕ ꝯīcare. ⁊ ſi nō hēt tꝑalia
ꝯīcet ſpūalia/ ut oꝛādo ꝓ oībꝰ ꝓ ꝑauꝑibꝰ ꝓ īfirmis. Exᵐ d̓

paulino ep̄o q̄ oīa ſua bō paupibus diſtribuit/ad vltimū ſe
ip̄m ī captiuitatē ꝓ filio cuiuſdā vidue dedit jn dyalogo li.° 3.°
¶ Maturitas ē ſeip̄m reſtringere a leuitate moꝝ. Ex^m quidā
ait. jn tremēdo iudicio ſtabimꝰ ⁊ tu rides. ¶ Xp̄m q̄ter fle=
uiſſe legimꝰ/riſiſſe nuſq̄ꝫ ⁊c̄. ¶ Negociatio ē utilit᷑ tp̄s ex=
pēdere ⁊ ociū fuger̄. vñ jeroꝰ ſp̄ aliq̄d opis facito. ut te dia
bolꝰ iueniat occupatū. Ex^m ī vitas p̄rm. q̄ laborare noluit
nō fuit īuitatꝰ ad mēſaꝫ. ¶ Obediētia ē obtp̄are idifferent᷑
p̄cept̄l ſupioꝝ ſiue ſint grauia ſiue leuia. Ex^m d̄ eo q̄ ait Ego
⁊ aſinꝰ vnū ſumꝰ. q̄dq̄d ei impoī hoc portat ⁊ ſine mora.
¶ Perſeuerātia ē ab icepto bono vſq̄ꝫ ī finē ñ ceſſare/v alꝫ
ad ꝯſuādā pſeuerātiā apponere modicū ⁊ iteꝝ modicum
laboꝝ. Sic enī ignis ꝑ appoſitōꝫ lignoꝝ ꝯſuat̄. ſic pſeue=
rātia ꝑ appoſitiōꝫ laboꝝ. Ex^m d̄ eo q̄. l. ānis rigide vixit et
tandē cecidit. ¶ Quietudo ē/diſtractiōes ⁊ ſollicitudines
ſiliter effugere exem.° jo̅his bapt̄l. q̄ fugit in deſertū ⁊ angelus
arſemo dixit. fuge. tace. q̄eſce. ¶ Religio p̄nr ꝯſiſtit ī tribꝰ
obediētia. caſtitate. ⁊ paupte Ex^m b̄ts Gregꝰ fec̄ ꝓprietariū
ſepeliri ī ſterq̄linio. Et b̄ts Augꝰ delet eos d̄ tabula clicoꝝ
ut ptꝫ ī ſmone eiꝰ de cōi vita. ¶ Spes ē expectatio future
b̄titudinis ex merit̄l ⁊ gr̄a ꝓueniēs. vñ ſine merit̄l velle h̄re
b̄titudinē ē potiꝰ p̄ſumtiōis quā ſpei. Ex^m b̄ts Bern. tra=
ctus ī viſione ad iudiciū/deſpare noluit/dya.° paſſiōm xp̄i
obiciēdo. Remediū eſt videre xp̄m crucifixū cū īclinato ca
pite ⁊ extēſis brachijs/ad miſerendū ⁊ ad ſuſcipiēdū. Ex^m
de ꝓdigo filio in euang.° ¶ Taciturnitas tenet̄. i. ſilentiū cū
q̄s ab ocioſis ⁊ īterdū etiā a licit̄l. linguā ſuā refrenat. Ex^m
Agathon ꝑ tres ānos lapidē ī ore ſuo portauit ut ſilentiū
diſceret. ¶ Veritas eſt/jdem in ore ⁊ ope exhibere/q̄ h̄et̄
in corde/⁊ pōt vocari ſimplicitas. Ex^m diſcipulus leenam
ex obediētia adduxit p̄ri. ¶ Xp̄ianitas vide ſ fides. ¶ Ze
lus aīaꝝ ſup̄ karitas ꝓximi. Sic multe virtutes alie poſſūt
ſub illis comprehendi.

Eformat⁹ iam in ſe ꝑ virtutū exēpla ai⁹ poterit
iā ſe mūdi⁹ ꝛ puri⁹ eleuare ad cognoſcēdū crea//
torē ſuū. ¶Primo ꝑ āmirationē. q̄ nō debet eſſe i
credulitatꝭ ſꝫ veneratiōis ꝛ credulitatꝭ. vñ q̄s at
tendendo ea q̄ apphendere nō pōt / ꝑiciat ſe. ꝓfunda re//
uerētia / ſtupēdo tā magᵐ ꝛ excelſuꝫ ſuū creatorē. Vñ āmi
ratiue meditā°. q̄rat a ſe. vñ hēat ortum tanta magnitudo
vniuerſi. s. celū ꝛ t̄ra ſol ꝛ luna ꝛc̄. Es ne tu de⁹ me⁹: ꝛ re//
ſpōdebūt oēs nō. ſꝫ ipē fec̄ nos. ꝛ nō ipi nos ſ̄m ps̄. Quo
audito dicat / q̄s ē d⁹ me⁹: Eſt ne potēs Et audit ſcripturā
p̄tas ei⁹ a mari vſqꝫ ad mare. ꝛ ita ipē eſt q̄ celoꝝ continet
thronū. abyſſos intuet̄. mōtes pōderat. ꝛ terrā palmo cō
cludit ꝛc̄. Querat ɔſeq̄nt̄. Eſt ne pulcher: ꝛ audit ſcrip̄taꝫ
dicentē ſibi. pulchritudinē ei⁹ ſol ꝛ luna mirant̄ / ipē eniꝫ ē
in quē deſiderant angeli ꝓſpicere / ꝛ iterū ſpecioſus forma
Querat ɔſeq̄nt̄. Eſt ne ſapiēs: Et audi-. jn eo ſunt oīm the
ſauri ſapiētie ꝛ ſcie reconditi. Eſt ne diues: Rñdit. Dñi ē
terra ꝛ plēitudo ei⁹. Eſt ne benign⁹: Rñdit. Suauis dñs
vniuerſis. ꝛ miſ̄ationes ei⁹ ſuꝑ oīa oꝑa ei⁹. Admirādo g̊
magnitudinē ei⁹. Potentie / ꝓfunditatē / ſapiām / benigni
tatē / clementiā. Clamat / O altitudo diuitiaꝝ ſapie ꝛ ſcie
dei ꝛc̄. Jlli mihi adherere bonū eſt. ꝛ ponere i eo ſpeꝫ meā
¶Pro quo ſciendū jn hac mat̄ia debet eē āmiratio venera//
tōnis. Et quidq̄d nō poterit cape rō / capiat fides ꝓ exem°.
Vide ī h̄ ſinglis dictionib⁹ tabula alphabeti p̄ponat̄ Mi//
rare ¶ Amoroſiſſimā i trinitate ɔſ̄balitatē de q̄ ꝓfūdiſſime
int̄ cetera dic̄ Bonauē. qd̓ bonū eſt ſui diffuſiuū. ꝛ ſumme
bonū / eſt ſui ſūme diffuſiuū / q̄ diffuſio nō eſſet ſumma / niſi
eēt ɔſ̄balis ꝛ coet̄na Qꝛ igit̄ p̄r eſt ſumme bon⁹ / ſumme ſe
cōicat generādo filiū cōicando ſūmaꝫ ɔſ̄balitatē ſuā ꝛ coe
ternitatē ac coeq̄litatē. quā ſi nō dicaret / Nō ſumme ſe dif
fuſiſſet. qꝛ adhuc ampli⁹ potuiſſet. q̄ p̄r cape capiat / q̄ nō

pōt cape credat. Mirare. ❡ Bn̄dictā coeternitatē/ in tri-
nitate de q̄ b̄ts Aug. adducit aliqualē ſilitudinē d' igne. vn̄
quā cito ē ignis tam cito de eo ꝓcedit fulgor ⁊ calor. po-
natur ḡ ꝙ aliq̄s ignis fuerit ab eterno/ tunc ſimul ab etn̄o
fuit fulgor ⁊ calor/ ⁊ tn̄ fulgor ⁊ calor ꝓcederēt ab igne. et
nō ignis ab illis. Mirare. ❡ Cooptiſſimā ⁊ occultiſſimā et
icomꝓhenſibilē incircūſcriptibilē ⁊ imenſibilē deitatē. De
hoc Greg. in 4°. dyalogoꝝ. Vide. i. ꝯtēplare vel mirare.
creantē ⁊ regentē iplentē ⁊ circūplectentē trāſcendentē et
ſuſtentantē incircūſcriptū ⁊ iuiſibilē deum. Mirare ❡ Di-
gniſſimā illam exiſtenciā aut eſſentiaꝫ deitatis q̄ ſolus fuit
ātequā creauit oīa ſibiipi ab etn̄o ſufficiēs nullius indigēs
de q̄ q̄dem meditator di. Meditare cū de⁹ fuerit ſolus vbi
tūc vana glia hoīm/ ⁊ demonū dolus. Sic v̄o oīa diſcas
ꝑuipēdere. Mirare. ❡ Excellentiſſimā ei⁹ potentiā de qua
dr̄. Oīa quecūqꝫ voluit dn̄s fecit. Mirare vn̄ tanta mul-
titudo creaturarū eſſet/ niſi ille potentiſſim⁹ eas cōdidiſſet
Mirare. ❡ Famoſiſſimā ei⁹ ſapiam qua totū vniuerſuꝫ ex
nihilo creauit. vbi recepit tantā molē montiū/ tanta mul-
titudinē lapidū. vbi vidit ꝑ⁹ exemplar celi ⁊ terre. Et qūo
artifex faciet illa q̄ nūquaꝫ p̄ceſſerūt in exemplari. Mirare
ꝙ tam ſapient' oīa gubernat attingēs a fine vſqꝫ ad finem
fortiter. ⁊ diſponēs oīa ſuauiter. Mirare ❡ Gratioſiſſimā
illam bonitatē q̄ tot ⁊ tant' creatur' cōicare voluit eſſe ⁊ vi
uere ⁊ itelligere. Qui ꝑfectiſſim⁹ fuit nulli⁹ indigens. Vn̄
eni tant⁹ decor creaturarū ⁊ vtilitas eaꝝ Q: diligentibus
deum oīa coopant' in bonū niſi ab illo fonte/ ſummo bono
Mirare. ❡ Humanā ſublimationē ꝙ hoīem d' puluere fa-
ctū i ꝑadiſuꝫ cōſtituit. ⁊ oīa ei ſubdit volucres celi ⁊ piſces
maris ⁊ oīa que ꝓſunt ei aut ſeruiūt. Qd' etiā āmirat' Da
uid dicēdo. Quis eſt hō ꝙ memor es ei⁹. Mirare. ❡ In-
fectionē toti⁹ hūane creature. qd' p pctm̄ Ade i totū gen⁹
humanū ꝑ peccatū originale diffuſum eſt. Sed āmiratio

tollit̃. q₂ in ſimili paſca infecta oẽs panes ex eadẽ farina ꝯ̃
cocti īfecti ſt̃. Mirare. ¶ Kariſſimā illā tolleratiōꝫ q̃ ꝓ̇mos
ꝑentes īobediētes dñs nō ānihilauit. ⁊ alios loco ipoꝝ cre
auit qꝺ̓ facilimū ei fuiſſꝫ. ſꝫ tollerādo veſtiuit pellicijs. ⁊ ad
locū ꝑadiſi ī hāc terrā dimiſit. Mirare. ¶ Liberaliſſimū cōſi
liū trinitatꝭ ſuꝑ īcarnatiōe filij dı̅ de quo Dauid dic̃. Mı̃a
⁊ v̓itas obuiauerūt ſibi ⁊c̃. Btūs Augꝰ ī meditatiōibꝰ ſuis
dicit/ ꝙ nō potuit ſaciari dulcedine amorꝭ. āmirādo ꝯſiliū
īcarnatiōis. ꝙ tāta maieſtas. tantā hūit caritatē ad hoīeꝫ
Mirare. ¶ Mirādā vnionē deitatꝭ ⁊ hūanitatꝭ. qūo ſūmꝰ
cū imo. eternū cū tꝑali. hoc ē cū hoīe ſexto die formato ꝑfe
ctiſſimū cū ꝺ̓fectuoſo vniri voluit. Mirare. ¶ Nobiliſſimā
deitatꝭ tantā hūilitatē ꝙ defectꝰ nr̃os ī ſe ſuſcepit. s. famē
ſitim. calorē. frigꝰ. timorē. dolorē. pauꝑtatē. ⁊ infirmitatē
triſticiā. ⁊ ſic de alijs. Et demū ꝙ plꝰ ē mirandū mortē tur
piſſimā. Q admirās eccl̃ia ī ymno cāit Que te vicit clem̄
tia ⁊c̃. Et de ſacro eukariſtie canit eccl̃ia. O res mirabilis
mādecat dñm. pauꝑ ſuꝰ hūilis. In quo ꝓ̇ncipalit̓ tria ſūt
mirāda. ꝓ̇°. ꝙ tāta maieſtas ſub tā modica ſpecie cōtinet̃.
Sil̓e tñ h̃r ꝙ ꝑuꝰ ocl̓s viſu ꝯphendit magnitudinē celi. 2°.
ꝙ idē corpꝰ ſit ī diuerẛ locꝭ. Sil̓e repit̃ nā eadē facies relu
cet ſimul in multꝭ ſpecul̃. 3°. ꝙ fracta hoſtia. īteger xp̃s ſub
q̃libet ꝑticula ꝑſeuerat. Sil̓e repit̃ nā fracto ſpeculo ī q̃libꝫ
ꝑticula īntegra appet facies. Mirare ¶ Ordinē vniuerſoꝝ
ꝙ tā cito ⁊ facilit̓ facta ſunt ⁊ ita ordinata ẛm ſituationē
ordinatiōis ſuꝑioritatis ⁊ inferioritatꝭ. mobilitatis aeris
fecūditatꝭ t̃re De origine mūdi. q̃ cepit creatiōe ⁊ currit ꝑ
tꝑa nat̃e legis ⁊ gr̃e. ⁊ ꝯſumabit̃ iudicio. Mirare. ¶ Pul
chritudinē vniuerſi. ſc̓ꝺm varietatē. luminū. figuraꝝ. ⁊ co
lorū. Mirare. ¶ Quāta ſiderū multitudine ꝺ̓coratū ē celū
q̄nta varietate auiū aer. q̄nta piſciū diuerſitate aque. q̄n/
ta metalloꝝ. s. auri ⁊ argēti. gēmarū diuerſitate montes.
q̄nta varietate plantaꝝ arborū ⁊ herbarū. ſilue ⁊ valles.

quanta diuerſitate aīaliuȝ ſcd̄m diuerſitatē generalē ⁊ ſpe
cialem ⁊ indiuidualē decorata eſt terra. Mirare ¶ Quietē
quā oīa appetūt qūo oīa ad locū ſuū tendunt leue ſurſum
graue d'orſuȝ. Aues turbate fugiūt ſurſum. Piſces fugiūt
in ꝓfunduȝ aquaꝝ/beſtie ad ſiluas. reptilia. ſerpentes ac
mures ad cauernas terre. Mira res eſt qūo diuerſa loca ꝓ
ſui cōſeruatiōe ⁊ naturali inſtinctu petunt/ ⁊ qūo quelibȝ
ſpecies ſibi adheret. Grues ſimul volāt. Lupi ſimul currūt
⁊ etiam ſciūt tꝑa ſua ꝑiendi. ⁊ quieſcendi. ⁊ loca caloris ⁊
frigoris. ſicut yrundines que preueniūt tp̄s frigoris/ pe-
tendo regiones calidas. Mirabilis deus in creaturis ſuis
vide formicā vix videri pōt. ⁊ habet oculos ⁊ tot pedes et
caput/ſicut equus ſentit ⁊ laborat. Mirare. ¶ Reſolutio-
nem aīalium in terrā de qua facta ſunt. jaȝ hō mihi loquit̄
ſentit ⁊ intelligit. mandat/regnat. ⁊ terret alios. ſubito re
ſoluit̄ in terrā ⁊ puluerem. vbi non eſt vox/neqȝ ſenſus/et
iterum de terra ſurget homo viuus ſentiens ⁊ itelligēs ⁊c̄
Mirum nobis. ſed non mirum illi/ qui oīa quecūqȝ voluit
dn̄s fecit. Quod admirat̄ pſalmiſta. Quam magnificata
ſunt oꝑa tua dn̄e ⁊c̄. Mirare. ¶ Seminalem virtutē cui⁹
tanta ⁊ tam mirabilis eſt multitudo ⁊ habundantia for-
marū ſcd̄m rationes ſeminales in rebus. Terra enim tot
herbas tam diuerſas ⁊ utiles. medicinales de ſe producit
miramur vn̄ habet illam potentiā. Item videmus minu-
tiſſimū granū ſeminis de quo producit̄ magna arbor. vbi
habuit granum. tot ramos. tot folia. tot fructus. Certe
mirabilis deus in creaturis ſuis. Miremur. ¶ Trutinati-
onem liberationē vniuerſoꝝ qd' omne qd' eſt/illud eſt ſub-
ſtantia aut accidēs. juxta illud. Sūm⁹ aꝝ. trutinabat cacu
mina mōtis. jn duo diuiſit q̄dq̄d i orbe fuit. jtē oīa ꝯſtitura
ſt' ſub nūero pōdere ⁊ mēſura ut dic̄ Salo. Nūero res di-
ſtinguit̄. Pōdere ſituāt̄. Mēſura limitāt̄. Et tn̄ multiplicit̄
res diſtinguit̄. ꝑma dr̄a reꝝ. q̄dā hn̄t eē ut lapid's. q̄dā eē ⁊

viuere vt bruta/q̄dam hn̄t eſſe viuere ⁊ ītelligere. ut āgeli
⁊ hoīes Sc̄da dr̄a q̄daz ſunt mutabilia ⁊ corruptibilia ut
terreſtria/q̄dam ſunt īmutabilia ⁊ īcorruptibilia ut ſt̄ ſuꝑ
celeſtia. q̄dam corꝑalia/q̄dam ſpūalia. q̄dam ſimul ⁊c̄. Ex
his collige creatorē illoꝝ. potentiſſimū. ſapiētiſſimū. ⁊ op
timū. trinū ⁊ vnū. Et q̄ his ꝯſideratꝭ. nō excitat̄ ad cogno
ſcendū ſuū creatorē. cecꝰ ē. ſurdus. mutꝰ. ⁊ ſtultꝰ. Cog̊uit
enī bos poſſeſſorē ſuū/ ⁊ aſinꝰ pſepe dn̄i ſui. Jlle aūt n̄ vult
ītelligere creatorē ſuū. Mirare. ¶ Utilitatē. durabilitatez
⁊ firmitatē rerū Nihil enī in rerū natura fruſtra/ qꝛ deꝰ et
nat̄a nihil faciūt fruſtra. Un̄ ⁊ ſol ⁊ luna diſtinguūt nobis
tꝑa jnde ſcimꝰ qn̄ dies eſt/ ⁊ qn̄ nox/ ⁊ de durabilitate ſol'
videmꝰ iam ꝙ plus q̄ꝫ ꝑ ſex milia annoꝝ volutꝰ ē ⁊ motus
⁊ nō deficit vt vult Augꝰ. Si fuiſſet rota artificis terreni
milleſies fracta fuiſſet ⁊ qūo ꝯtinue lucet ⁊ nō indiget ſepe
Si fuiſſet lucerna artificis terreni dudū extincta fuiſſet. Et
ſi obicieris de vtilitate an dyabolus ſit utilis. Rn̄det̄ ꝙ ſic
Nōne tortor ⁊ lictor eſt vtilis in ciuitate ꝓpt̄ malefactores
⁊ in toto vniuerſo ille tortor ē malefactor. Jtē lege q̄ꝫ util'
fuit Job. cui coronā paciētie augmētauit. Sic enī clemen
tiſſimꝰ deꝰ. malo bn̄ utit̄. Sed diceres ꝓ quo ſunt dānati
utiles ī inferno. Rn̄det̄. ad oſtēdendā diuinā iuſticiā ⁊ ad
augmentandā gl̄iam ſc̄toꝝ. Sancti enī videntes tot tor/
menta dānatorū glorificāt deū ītimꝰ/ q̄ eos eripuit a tot
tormētis. Jtē obicit de lupis ⁊ ſpentibꝰ. ⁊ ſic ď alijs rn̄det
ſi hō nō peccaſſet. oēs creature īferiores. ſubditi ei fuiſſent
⁊ ſic lupi ⁊ ſerpētes obediuiſſent ei ad nutuz. Sed qꝛ fran
genti fidem. fides frangēt eidem. qꝛ hō nō obediuit altiſſ
mo. abſolute ſunt beſtie ab eiꝰ obediētia. Valent tn̄ adhu
homini ad terrendū eum/ ne in pc̄o ꝑmaneat/ ne forte l
ſus a ſerpēte ī pc̄o moriat̄. Et ad remēorādā trāgreſſion
ꝓpter quā ei illa rebellant. Et nōne de venenoſis aīalibus
tiriaca medicinalis cōficit̄. Jtez dic̄ ad q̄d valent pulices

qui nos inq̄etant. Rn̄de᷑ valent ad hūiliandū hoiem. Cū
enim hō tumet ſupbia. inq̄etat⁹ a pulice. hūiliat ſe dicēdo
Quid te exaltas puluis ꝛ cinis q̄ pulici nō vales reſiſtere.
Pro idubito ḡ tene ex paucis multa ꝙ oīa ſunt vtilia ꝛ de
rogaret ei⁹ honori ipm̄ aliqđ iutile creaſſe. Sed ſi tu nō in
telligis dicit tibi Aug⁹. Sic eſt ſicut ſi vadis ad officinam
artificis. forte fabri aut alteri⁹ vides ibi multa inſtrumēta
malleos clauos ꝛc̄. Dicis qđ q̄d tanta multitudo inſtru-
mentoꝝ. Nouit artifex/q̄ nihil ibi retinet iutile. Sic arti-
fex oīm de⁹ glorioſus nouit in gubernatiōe ſua q̄d habeat
in toto vniuerſo ad q̄d condidit ad q̄d valet huic te ſubice
ꝛ āmirando magnifica. lauda. glorifica. ſupexalta. ꝛ bn̄-
dic deum in opib⁹. dicendo canticū. Bn̄dicite oīa opa d.
d. Item. Laudate dn̄m de celis ꝛc̄. Gloſa. i. date occaſio-
nem laudis. ꝛ āmirationis. oīa varietate/ꝛ mirabile vir-
tute. Xp̄o iudicā ſo iudice tuo i fine ſecli mirare ꝙ iudicat⁹
veniet iudicatur⁹ Et vn̄ ei tanta ſapia ꝙ cuiuſlibꝫ facta ita
ſciat plene q̄cunqꝫ cogitauit. fecit/ꝛ dixit/ac ſi ſolus itent⁹
fuiſſet. ac ſi ſolū ad ipm̄ reſpectū habuiſſet. Et q̄ꝫ mirabilis
erit iuſticia. vbi nihil boni manebit irremuneratū. ꝛ nihil
mali ipunitū. certe icomp̄henſibilia ſt̄ iudicia ei⁹ ꝛ iueſtiga
biles vie ei⁹. Et q̄ꝫuis mirāda ſt̄ ei⁹ iudicia/tn̄ hoc firmit̄ ē
tenendū ꝙ oīa iuſtiſſime fecit ꝛ faciet qꝛ ſumm⁹ bonus/et
nulli facit iniuriā. Et qꝛ dānatis nō dabit regnū/nō facit
eis iniuriā. qꝛ nihil iuris hn̄t i regno. Mō regula eſt. Qui
nihil hꝫ iur̄/nō pōt cauſare d̄ iniuria/ſicut nec ego poſſeꝫ
cauſare. qꝛ me nō fecit angelū. qꝛ nec merui de iure eē ver
mis. Nec poterit q̄s ſe excuſare p ignorātiā. Quilibꝫ eniꝫ
hꝫ ius natale ſcriptū i corde ſuo ꝛ cuilibꝫ iſpirauit dn̄s ali-
qđ bonū/ſiue ſit pagan⁹ ſiue iude⁹. Et qꝛ negligētior fuit
p ſalute ſua q̄ꝫ p bonis corpis p q̄b⁹ cucurriſſet ad diuer-
ſas ptes mūdi/ſi ſe neglexit iputet ſibi. Nec cauſari pōt de
ppetuitate penaꝝ. qꝛ eni ꝯtra eternū peccauit. ꝛ ppetuuꝫ

contempſit. ⁊ blaſphemauit dñm. ꝑpetua pena punietur Quia ſi ꝑpetuo blaſphemaret ⁊ ſolũ tꝑaliter puniret/ manerct aliq̄d impunitũ. Etiam q² qui ↄmittit crimē leſe maieſtatis. cõtra tꝑalem ꝑncipē damnat̄ ꝑpetuo exilio. Et ſi ꝑpetue hic viueret. ꝑpetue ſtaret ſñia Una ergo gutta diuine offenſe. eſt maior omni offenſa cõtra tꝑalem ꝑncipē. q² iſte momentaneꝰ. jlle vero princeps eternus. Bñ ergo finaliter/ ⁊ iuſte/ oĩa bñ fecit ⁊ faciet qđ ſi nõ faceret deus non eſſet. Qui põt caꝑe capiat qui non poteſt credat. Et ammirando veneretur.

¶ Capitulum VIII

Leuata mēte ꝑ ãmirationē in opificē oĩm/ īcidit illa mēorie nr̄e in ꝑſona redēptoris nr̄i dictum Recordare. pauꝑtatꝭ mee/ q² ꝰ redēptor. ꝓpter nos hoĩes ⁊ ꝓpter nr̄am ſalutē deſcendit đ celis ⁊ incarnatꝰ eſt. Dignũ eſt ꝑegrinationis eiꝰ attenta mēte in hac terra/ ⁊ cum gratitudine meditari. Oĩa enĩ ꝓ nr̄o exemplo ⁊ mõ nobis ſalutari h̄ egit. De hoc dicit Bern. in ꝑſona xp̄i. Jn vita mea poteris cognoſcere vitã tuã. ut ſic ego pauꝑtatꝭ caritatꝭ. hũilitatꝭ. pacie. obediētie. miſericordie. jndeclinabiles ſemitas tenui. ſic ⁊ tu in eiſdē veſtigijs incedas. Itē Hugo conare q̃ntũ potes xp̄m ſequi in vita ſua. q̃ʒ hũilis fuit iter hoĩes. q̃ʒ moderatꝰ in ↄmedēdo ⁊ bibēdo. miſicors iter pauꝑes. nullũ horruit leproſum. nec diuitibꝰ adulabat̄. paciēs ad ↄtumelias. verecũdus in viſu. mitis in riſib̄. ſollicitꝰ đ aĩaꝝ ſalute. i medio diſcipuloꝝ miſtrator. Et breuit̄ ſtãs ſedens ⁊ incedēs eiꝰ vitã h̄re debes ꝑ oculis/ ⁊ ſic familiaritatꝭ eius grãm cõſeq̃ris. Et erit tibi in mēoria ſemꝑ. ⁊ duces in cõſuetudinē ſemꝑ ad ipſius mēoriã recurrere. Et hec via põt aſcribi bt̄o Hieronimo q̄ hiſtoriog̃phꝰ fuit ſicut đr̄. ¶ Altiſſimꝰ. ē ab angelo nũciatus. ¶ Btiſſimꝰ đ v̄gine natꝰ. ¶ Cetu angeloꝝ in excelſis manifeſtatꝰ. ¶ Dñs ⁊ paſtor oĩm. ē a paſtoribꝰ viſitatus.

¶ Eternꝰ rex eſt a dn̄is tp̄alibꝰ regibus veneratꝰ. ¶ Facta circūciſione. in tēplo pn̄tatꝰ. ¶ Gratiſ puer. ad egiptū ba‑iulatꝰ. ¶ Hūilis ⁊ obediēs. de tēplo reuocatꝰ. ¶ In iorda‑ne a johe baptiſatꝰ. ¶ Kariſſimꝰ ē ab ip̄o dyaᵒ. tētatꝰ ¶ Lu‑mina mūdi pꝰ hec in ap̄l'os vocauit. ¶ Meruz de aq̄ p̄mo corā eis formauit. ¶ Noticiā ſuā. alijs miracul' ꝺclarauit. ¶ Oīa ſaciās. fame ⁊ ſiti laſſat᷑. ¶ Palmaꝝ virgulis. ut rx̄ honorat᷑. ¶ Qui poſtea repbꝰ refutat᷑. ¶ Ritu legi cenat la‑uat pedes. cōtriſtat᷑. ¶ Sudat. capit᷑. trahit᷑. ſputi defor‑mat᷑. torquet᷑. flagellat᷑. coronat᷑. velat᷑. alapat᷑. ¶ Victi‑ma. baiulat crucē. cum iniquis deputat᷑. ¶ Xp̄s crucifigit᷑. moritur. ſepelit᷑. reſurgit. ⁊ ad aſtra leuatur. ¶ Zelo cari‑tatis ſpiritu inflāmatus. apoſtolos in vniuerſum mundū mittit. ⁊ adhuc iudex expectat᷑.

¶ Capitulum IX

Ve multū bona ē ꝑ ꝯteplatiōe q̄ dr̄ compatiua Cōpando eni ſimul xp̄i hūanitatē ad maieſtatē ſue diuinitatꝭ. magnꝰ effectꝰ deuotiōis excitat᷑. Tūc eni ꝑpendit᷑ q̄ntū illa tremenda maieſtas. ꝓpter nos ſe hūiliauit. Et aſcribit᷑ bt̄o Ambroᵒ. nā ꝺ eo dic̄ bt̄s Jeroꝰ. Ambroſiꝰ doctrina ſua altā hȝ ꝓfunditatē ⁊ qꝫ ymni ſibi aſcribūt᷑ i q̄bꝰ talis modꝰ repit᷑ ut patȝ in ymno. Rex xp̄e factor oīm. vbi ſic canit᷑. Qui es creator ſideꝝ te‑gmen ſubiſti carneū. Itē de tali mō ē fere totꝰ ymnꝰ Quē tra pontꝰ ethera. ⁊ ut clariꝰ hec via ꝯpatiua ītelligat᷑ vi ꝺ‑atur hec tabula ¶ Altiſſimꝰ ī abiecto loco naſcit᷑. ¶ Baiu‑lator ⁊ ſuſtētator oīm in p̄ſepio ſuſtentat᷑. ¶ Cōſolator oīm āgeloꝝ ī medio repit᷑ uīnctoꝝ. ¶ Ditiſſimꝰ ꝯditor oīm. ho‑norat᷑ mūere magoꝝ. ¶ Etnꝰ nutritor oīm cibo paſcit᷑ mor‑taliū. ¶ Fōs ⁊ origo oīm. ſitit potū ſamaritanoꝝ ¶ Gub‑nator ſupnoꝝ ſe ſubicit impio tr̄enoꝝ ¶ Hoſpitator ſc̄toꝝ oīm fugit ī egipti exiliū ¶ Inforātor ſapīe. audit doctrinā ſtultoꝝ. ¶ Karitatꝭ ſpeculū tradit᷑ ut ouis in manꝰ luporū

¶ Liberator vniuerſoꝝ. vinculis ut fur aut latro ligatur. ¶ Maieſtas quē tremūt angeli. ut vilis vermis cōculcat̄. ¶ Notiſſim⁹ in celi curia h nō noſcit̄. ſed negat̄. ¶ Optat⁹ a pr̄ib⁹ a filijs. hic ſeductor ꝓclamat̄. ¶ Preclariſſimus in quem proſpiciūt angeli. ſputis maculat̄. ¶ Quietiſſim⁹ q̇ eſt ſcōꝝ requies. crucem portādo fatigat̄. ¶ Rectiſſimus iudex oīm. ſnīa mortꝫ dānat̄. ¶ Speciosus forma p̄ filijs hoīm. a planta pedis vſqꝫ ad verticē vulnerat̄. ¶ Terribil' in conſilijs. cruci applicat̄. ¶ Vita ꝛ origo oīm. p̄nimijs dolorib⁹ morte anxiat̄. ¶ Xp̄s reſuſcitator mortuoꝝ. ad ſe pulchrum portatur.

¶ Capitulum X

i N via ꝑegrinatiua ꝛ compaſſiua facta ē mētio de paſſione xp̄i. Sed dignū eſt ut adhuc de hac ſacratiſſima paſſione. ſpecialis ponat̄ via ī qua hō ſtet ſuſpēſus ꝑ meditationē. Attendēs xp̄m qi añ ſe pendentē in cruce. ꝛ ei compat̄. ſit crucifix⁹ ei ꝛ q̄ſi q̄i ſibi actualiter īfligant̄. In vulnera iſta iam nō xp̄o. ſed q̄i ſibi actualiter īfligant̄. In hac meditatione Franciſc⁹ ſtans vulneꝝ xp̄i. q̄nqꝫ ſtigmata realiter in corꝑe ſuo diuino munere ꝑ meditationē impreſſit. ut dicit Bonauē. Vn̄ pro p̄nti occurrit triplex modus meditandi paſſionē xp̄i. ¶ Primus ꝑ horas caonicas. ¶ Secūdus modus eſt cōtemplando corpus xp̄i / incipiendo a ſummitate vſqꝫ deorſum ſic meditādo quomō caput coronat̄ ſpinis. Oculi flent. Aures audiūt obprobria. Nares odorāt ſputa. Facies deformat̄ ſputis. Os contundit̄ alapis. Collum colaphis cedit̄. Gene vellicant̄ Lingua felle amaricat̄. Manus ꝑforantur. Brachia nimis extendunt̄. Vene extrahuntur. Dorſum flagellatur. Pedes cōclauant̄. Latus ꝑforatur. ¶ Tertius modus eſt ut quis ſtet quaſi ipſe ꝑ ſe ſit ſuſpenſus in cruce meditando que habent̄ in hac ꝑua tabula. ſicut criſt⁹ ſtetit in cruce ſic ſe repūtet ſtare.

¶ Criſtus pendet in cruce

Ardentiſſimo amore
Benuiola paciencia
Corde reſerato
Dorſo cruentato
Extenſis venis
Fluentibus vulneribus
Guſtu amaro
Humanitate cõtempta
Inclinato capite
Karitatiua orõne ꝑ inimicis
Lacrimoſis oculis

Manſuetiſſima anima
Naturali anxietate
Ore clamoroſo
Pallida facie
Quaſſatis membris
Reprobis latronibus
Senſibus turbatis
Triſtiſſimo gemitu
Vehementiſſimo dolore
Xpianiſſimo
Zelo et amore

¶ Capitulum XI

Via affectiua q̃ aſcribit̃ bt̃o Bernh. ꝑ quaʒ quis amoroſe adheret d̾o creatori ſuo. Via affectiua põt dici vnitiua. vocat̃ tñ affectiua. q̃ꝛ multũ inflãmat affectũ ad dei amorẽ ⁊ mẽtis eleuationẽ. Vñ ⁊ aſcribit̃ bt̃o Bernh. q̃ ita dulcis fuit in meditatione. Vñ in quodã ſmone de cena dñi alloquit̃ dñm ſub tali forma v̾boꝝ dicẽs. Tu es dñe amor me⁹. honor me⁹. ſpes mea. refugiũ meũ. vita mea. glia mea. ⁊ finis me⁹. Nõ aliud q̃ro nõ aliud volo. nõ aliud mihi dicat̃. nõ aliud mihi ꝓponat̃. Et merito. q̃ꝛ tu es mihi ſufficiẽtiſſim⁹. tu es pr̃ me⁹. frater me⁹. nutritor me⁹. rector meus. cuſtos me⁹. q̃ es tot⁹ amabilis. totus deſiderabilis. tot⁹ fidelis. Nõ eſt taʒ liberalis q̃ ſeipm̃ tribuat. Nõ eſt tam caritatiu⁹ q̃ ꝓ tam vili pc̃tore moriat̃. Nõ eſt tam hũilis. q̃ maieſtatẽ ſuam tm̃ hũiliauit. Qui nullũ deſpicis. nullũ horres. nullũ q̃rentẽ te deſeris. ſʒ ꝓuenis eũ ⁊ occurris q̃renti. Delicie tue eẽ cũ filijs hoĩm Quid in nobis ĩueniſti niſi ſordes ⁊ nobiſcuʒ vis eſſe vſqꝫ in ꝯſumationẽ ſeculi. Nõne ſatis fuit/ te pro nobis mori. Nõne ſatis fuit tot d̾diſſe ſacr̃a. Angelos cuſtodes. Et his i

grati ſemꝑ ſumus. Sed ⁊ tu te vis eſſe nobiſcū. Tā bonꝰ es. ꝙ te negare nō potes. faciamꝰ igiť cambiū ſimul. Tu intende mihi. ⁊ ego tibi/ ⁊ ſicut vis ⁊ ſcis fac mecū. qꝛ tuus ⁊ nō alterꝰ eſſe volo. Da mihi ut ego tibi ſoli intendā/ te ſolū diligā. tuo ſemꝑ amore ferueā. nihil aliud cupiā niſi te ⁊ me totū tibi offerā/ ⁊ oblatū nec aliquatenꝰ repetā. Si enī eſt aliqua caritas. illa eſt in te. De hac via ponunť hee tabule ⁊ ſemꝑ preponiť O in meditando.

Amor meus	Beatitudo mea	Conſeruator meus
Director meꝰ	Eruditor meus	Finis meus
Gaudiū meū	Honor meus	Ignis me incendēs
Karitas me inflammans	Lumē me illuminans	Medicina mea
Nutritor meꝰ	Occurſor meus	Pater meus
Quies mea	Refugium meū	Spes mea
Theſaurꝰ meꝰ	Uita mea	Xp̄s mīa mea redemtor meꝰ ⁊ ꝑnciᵐ meū

Amabilis	Benignus	Compatiens
Deſiderabilis	Expectabilis	Fidus
Gratioſus	Humilis	Iocundus
Karitatiuus	Liberalis	Manſuetus
Nobilis	Obtempabilis	Placabilis
Quietus	Recreatiuus	Sincerus
Tolleratiuus	Uerax	Xp̄s ih̄s dn̄s ⁊ rex meꝰ (Amen

Capitulum XII

Auguſtinꝰ ꝓfundas hēt vias meditādi. ut ꝑ creaturas. Dicit enī interrogaui celū ⁊ terram. Es ne tu deꝰ meꝰ: Et rn̄derūt mihi nō. ſed ipſe fecit nos. Habet ⁊ alios modos. Unū i manuali ſuo inter cetera ſic dicit ad dn̄m. ſi totum mundū libri repleāt maieſtatē tuam exprimere nō ſufficiūt. Tu enī es quo me-

lius excogitari non pōt. qui oēm creaturā ſine laboꝛe gu-
bernas. Nihil eſt qđ turbat oꝛdinem imperij tui. Hec via
ſuꝑlatiua q̄ in re ē affectiua aſcribit̃ ei ſpecialit̃. qꝛ illo mō
utitur in ſuis oꝛonibus ⁊ meditationibꝰ ꝑ ſuꝑlatiuos gra-
dus alloquēdo dn̄m. O pr̄ dulciſſime. amātiſſime ⁊ beni-
gniſſime ⁊ ſic in alijs. Item in libꝛo de verbis dn̄i dr̄. Qđ
q̇dquid ꝑfectionis ⁊ boni eſt in creaturis hoc excellentiſſi-
me eſt in creatoꝛe. quia ab illo fluit. Vn̄ ſicut venatoꝛ vi-
dens veſtigium fere/ non eſt contentus eo ſed querit ferā
alias ſtultus eſt venatoꝛ ſi ſolo veſtigio eſt cōtentus quod
cū n̄ poſſit ſaciare. Sic pꝛudens cōtemplatoꝛ videns ali
quod bonum in creatura debet coꝛ ſuum eleuare in crea-
toꝛem. Verbi gratia. Videat pulchꝛitudinē ſiderum floꝝ
arboꝛum ⁊c̄. Dicat intra ſe ſi illa tam delectabilia ſunt. O
quantū delectabilis ⁊ deſiderabilis eſt creatoꝛ talium. qꝛ
quidq̇d eſt ꝑfectionis in cauſato hoc excellentiꝰ eſt i cauſa
⁊ eſt excellentiſſime in excellentiſſima ⁊ vniuerſaliſſima cā
Sic homo videns hominē virtuoſum. caritatiuū ⁊ pium
⁊c̄. Dicat intra ſe. Si riuulus iſte eſt/ ita laudabilis quâta
laude dignus eſt fons ⁊ oꝛigo eius. ⁊ ſic exaltat dn̄m per
excellentiam in ſuꝑlatiuo dicens ſibi ⁊c̄. Hanc tabulam
ſemꝑ pꝛemittēdo O pꝛo eleuatione/ ⁊ in fine Deus pater
⁊ diuine pꝛo reuerentia. ſic dicendo.

Amantiſſime	Benigniſſime	Clementiſſime
Dulciſſime	Excellentiſſime	Fideliſſime
Gloꝛioſiſſime	Honoꝛātiſſime	Innocentiſſime
Kariſſime	Largiſſime	Mitiſſime
Nobiliſſime	Oīpotentiſſime	Pꝛeclariſſime
Quietiſſime	Rectiſſime	Sufficientiſſime
Tutiſſime	Vtiliſſime	Xpianiſſime. deꝰ pa-

ter ⁊ diuine. Et hoc de modo Auguſtini.

Capitulum XIII

O ſtq̃z ĩ meditatiõibꝰ exardeſcit ignis ꝺuotiõis
tunc aſſurgit ĩ allocutionẽ dilecti. ꝑ viã oratiuã
Et capio h̃ orõm nõ ſolũ ꝓ petitoria. ſʒ gñalit ꝓ
laudatoria. ymnica. ⁊ ſic ꝺ alijs. Vñ hõ ñ ſemꝑ
eodẽ mõ afficit circa dilectũ ſuũ. Sʒ nũc petit aliq̃d ab eo
Nũc laudat ĩ ympnis ⁊ pſalmis ⁊ cãtic. nũc ãmirat vene
rando. Nũc adorãdo. Nũc bñdicit aut glorificat. Nunc
grãs agit. confitet exaltat ⁊ ſuperaltat. Debet aũt oratio
eſſe niſi ex affectu protendat breuis ſcðm verba. longa ãt
ſcðm affectum. Vñ verſus. Si cor non orat lingua ĩ va-
num laborat. De breuitate orõnis dicit ſanctus Benedi-
ctus in regula. q debet eſſe breuis. niſi ex affectu ꝓtendat
Et hoc in vitas patrũ habetur. Q; quidam patruʒ docuit
diſcipuluʒ orare hec verba. Qui creaſti me. ſicut vis ⁊ ſcis
miſerere mei. Et de thayſi qui petiuit a patre orationem.
Cui ille ait dic. Qui creaſti me miſerere mei. Unde ponit
tm̃ tales ⁊ conſimiles breues orõnes. O pijſſime pr̃ mi-
ſerere pauꝑcule creature tue. Idem O Sũma bonitas re
cordare q ꝑ me ſanguinẽ tuũ effudiſti. nõ ſinas me ꝑire.
☞ Primꝰ modus attẽdendi. ẽ attendere ad ſenſuʒ v̓boꝝ
⁊ inde elicere ſenſuʒ ſpũalem. v̓bi grã. ꝑ Dauid itelligẽdo
xp̃m. ꝑ Golyã dyaᵐ. ꝑ jrlm. ſuꝑ celeſtẽ ciuitatẽ. ¶ Scðus
modꝰ attendendi ẽ. ſtatuẽdo ſe mẽtalit ad certũ locum ne
mens inde euaget. ⁊ coaptet quantũ valet ſenſuʒ pſalmi
ad id qð ibi geſtũ eſt. v̓bi grã. vnum pſalmũ ad locũ an-
nũciationis. q̃i videat angelũ deſcendentẽ ad cubiculum
ſcẽ virgĩ marie ⁊ dicentẽ. Aue grã plena ⁊c. ⁊ cũ co mul-
titudinẽ angelorũ pſallentiũ cũ q̃bus ⁊ ipe pſallat. Scðm
pſalmũ in natiuitate quem pſallant paſtores ⁊ tres magi
⁊ angeli cantãtes. Gloria in excelſis deo ⁊c. Tertiũ tran-
ſiẽs ad tẽplũ vbi videat Symeonẽ ſenẽ occurrentẽ. Quar
tũ eundo in egiptũ. ⁊ ſic dicunt de alijs xp̃i ꝑegrinatõibꝰ.

Specialiter tñ conſtituat mentē ſuā in locis paſſionis xp̄i vnū pſalmū cantando in monte oliueti. aliū in domo ānc tertiū ante pilatū. aliū ante herodē. q̄ntuꝫ in flagellatione ſextum in coronatione. ſeptimū in baiulatione crucis. aliū ī crucifixione ⁊ morte. octauū in limbo patrū. aliū ī cenaculo vbi apꝑuit dn̄s jh̄s diſcipulis ſuis poſt reſurrectionē. alium in aſcenſione ⁊c̄. Fixa enī mente ad certū locū inde facilꝰ attendit q̄ꝫ ꝙ mens iam ſit in Cella. iā in refectorio iam in ſeculo. in ſcolis ⁊c̄. jlla enī diſtrahūt. ¶ Tertiꝰ modus attēdendi eſt/ ꝙ hō leuet cor ſuū ad ſupnā patriā vbi audiat laudes ſctoꝝ ⁊ cum illis putet ſe reuerenter ſtare ⁊ deum laudare vnū pſalmū cum choris angelorū. ſcd̄m cū cetu ꝓphetarū. aliū pr̄iarcharū. aliū aploꝝ ⁊c̄. ¶ Deinde ſciendū ꝙ non debet ſolum orare ꝓ ſe ſed etiā ꝓ eccleſia ⁊c̄ Et ſic pōt dicere vnū pſalmū in ꝑſona ecclie. aliū in ꝑſona bn̄factoꝝ. aliū in ꝑſona pc̄torū. aliū in ꝑſona oīm fideliuꝫ defunctoꝝ. ⁊ ſic de alijs. Et aduc pōt mentē ſuam ſtabilire in orando ꝓ paupibꝰ. vidēdo xp̄m paupem. iacentē in p̄ſepio. Orādo pro errantibꝰ ſeq̄ndo dn̄m in egiptū. Pro temptatꝭ attendēdo deſertū vbi xp̄s temptatꝰ fuit a dyaᵒ. Pro captiuis in mōte oliueti Pro infirmis videndo xp̄m anxiatū in cruce ¶ Conſeq̄nter eſt nōndū ꝙ Bonauē. dicͭ ꝙ orando debemꝰ tria facere. Primo īuocare grām ſpūs ſancti. ⁊ ſic poſſemꝰ dicere. Veni ſancte ſpūs. Scd̄o iplorando ⁊ ꝓ nobis īterponēdo xp̄m crucifixū ī oībꝰ orōnibꝰ ⁊ ſic in oībꝰ orōnibꝰ īterponimꝰ ꝑ dn̄m nr̄m jh̄m xp̄m. id ē meritis ſue paſſionis ⁊ nō nr̄is petimꝰ. Tertio ꝓ ītercesſione poſſumꝰ īuocare btām virginē ⁊ oēs ſctos. ⁊ ſic dicere poſſumꝰ. Scta maria ⁊ oēs ſancti ītercedāt pro nobis ad dn̄m ut nos mereamur ab eo adiuuari ⁊ ſaluari q̇ viuit et regnat in ſecula ſeculoꝝ amē. ¶ Item inter ceteros modoſ attendendū quo ad ſenſum videt̄ ille aptior. vt q̇s orat in ꝑſona eccleſie vbi ꝓponat ſibi quandā multitudinē populi

ſtant̄ iuxta crucem dn̄i ⁊ clamant̄ ad dn̄m in qua multitudine ſunt aliqui īfirmi. aliqui temptati ⁊c̄. Et q̄ multiplex eſt ſenſus in pſalmis ⁊ multi ſunt ſtatꝰ hominū. ſcd̄m hoc aptetur vnꝰ vel plures verſus. Et poſſit homo intente cōſiderare etiam corpꝰ xp̄i in cruce/ aliquos verſus aptādo impreſſione ſpinee corone Aliquos vulneri dextere manꝰ ⁊c̄. Aliud remediū attentionis eſt. ut hō ꝑ vnum pſalmuȝ concipit ſibi vnum affectū deuotionis ex pr̄ nr̄. vel aliūde quē mentaliter ꝓferat ad ſingulos verſus. clamando ad hunc ſenſum verboruȝ verbi gratia. Dixit dn̄s dn̄o meo. cogitet. O amator ardentiſſime donec ponam inimicos tuos ad altum mutet affectum aut eundem cōtinuet ſi ſeruet vt Laudate pueri. O hoſpes ſuauiſſime. ⁊ ſic cōtinuando exclamationes. que loco vie illuminatiue ponant̄ in tabula orōnis dn̄ice videlȝ pr̄ nr̄. Et ꝑ ſingulos pſalmos pōt affectum ſuū alligare ne euagetur ꝑ diuerſa ⁊ ſic continue erit memor dei ⁊ habebit cor eleuatū. Ex dictis colligitur preſens tabula pro attentione. xxviij. clauſulas in q̄tuor lineis ſunt. ſm̄ quod in vna manu. xxviij. loca in q̄tuor digitis. in quibꝰ verſibus Ci. ſi. io. ia. nus. cōputat̄.

Affectus timoris cū indignitate ſui reſpectu tremēde maieſtatis	Cū maria. Cū diſcipulis	Pro fidelibus defunctis
Affectus ſpei de miſericordia et bonitate ſummi	Cū angel'. Cū martiribꝰ	Pro viuis et ſancta matre eccleſia
Affectꝰ ḡtitudinis de bn̄ficijs ꝑceptis	Cū pr̄iarchis. Cū ꝯfeſſoribꝰ	Pro ſe et parentibus

Affectus dilectionis de paternali caritate	Cū ꝓphet̄. Cū mōchis	Pro ſe ⁊ lugētibus ⁊ pauperibus
Affect⁹ laud. de rōne potētie et ſapientie	Cū inocētib⁹. Cū v̓ginib⁹	Pro infirmis ⁊ temptatis
Affectus exultationis de omni pfectione	Cū aplīs. Cū viduis	Pro afflictis ⁊ captiuis
Affectus doloris de paſſione dn̄i noſtri jeſu criſti	Cū euāgeliſtis. Cū oīb⁹ ſanctis electis	Pro inimicis jnfidelibus et paganis

p

Ro declaratione hui⁹ tabule eſt ſcieendū ꝙ affectus illi excitanť ꝑ exclamationē ⁊ cordis eleuationē. Et ad hoc valēt ille dictiones. O. qn̄. ſi. ⁊ conſiles. Exemplū de affectu timorꝭ. Si tu es tremenda maieſtas vbi timor me⁹ O ardētiſſime amator qn̄ te diligā dulcedo mea. Jllas vigītiocto clauſulas loca in ſiniſtra manu in q̄tuor digitis pollice excepto ab intra ⁊ ab extra. Et ſic in primo digito habebis ſeptem affectus quos excitare poteris in te adaptādo cuilibꝫ affectui vnū pſalmū vel plures. vnum verſum vel plures. ⁊ cum pollice punge articulū illius digiti. vt illa punctio vel impreſſio digito impediat diſtractionē v̓bi grā Dn̄e de⁹ nr̄ ⁊c̄. pſallendo cogita indignitatē hūani gl. jn p̄mo articulo indicis ⁊ ſic ꝯſequēť. Jn alijs duob⁹ digitis loca. xiiij. diuerſitates ſcꝫoꝝ ⁊ ꝯp̄me cū pollice articulos ſingulos ꝑ ſingulas pſalmos. verbi gratia. Cum beata virgine maria pſallendo pſalmū. Benedicā dn̄m in omni tempore ⁊c̄. Cum angelis. Celi enarrant gloriaꝫ dei ⁊c̄. Jn ꝑuo digito loca hos pro quib⁹ vis orare ī ꝑſona illoꝝ ac ſi ipſi hoc orarēt pſalle. vel dic pater nr̄ aut alias orōnes. verbi gratia dic

De ꝓfundis Ac ſi anime de purgatorio ad dn̄m clamaret
hec verba. Miſerere mei deus. Ac ſi ſancta mater eccleſia
hoc pro ſe ⁊ ſuis filijs exoraret. ⁊ hec locatio ac punctio
digitorum multum valet pro attentione. q2 ſic cor homi̅s
multipliciter limitat̄ ad aliquod determinatū ſcꝫ ad certū
affectum aut ad certū choꝝ ſanctoꝝ aut ad certū defectuꝫ
ↄpaſſiuū ꝓrimoꝝ/ ⁊ non erit euagationis tanta occaſio.
Hunc modū cōiter hn̄t Cartuſieñ q̄ totū pſalteriū ſibi cō
ſtituūt in manu ⁊ ſic cordeten⁹ attenti⁹ pſallant articulos
digitoruꝫ ꝑcurrendo q̄ȷ inſtrumento muſico citharizant.
Ex illo tn̄ fundamēto/ ⁊ precipue ex diuina clementia qua
multipliciter diſtribuit dona grāꝝ. Poterit homo multa
plura concipe ⁊ in manu ſibi conſtituere in vno digito pat̄
noſter. jn alio illas qnqꝫ ꝑtes ſalutationis angelice ſcilicet
puriſſima. ꝑfectiſſima ⁊c̄. Et ſic poterit ſe etiā in laude vir
ginis feruēter excitari. jn alio digito. vij. pcc̄a mortalia. jn
alio digito. vij. dona ſpūs ſancti. jn alio vel oībus digitis
decem precepta. Et ſic adiutorio man⁹/ ꝑ manū poterit i
manu plangere. meditari. pſallere. ⁊ deum ⁊ ſanctos eius
magnificare. laudare. ⁊ ſuꝑ exaltare. Et hec de attentōne
ſufficiunt. Jtem ꝓ hac via oratiua nota tres orōnes bre=
uiſſimas. Prima eſt. O artifex potentiſſime ne deſpicias
opus tuū ⁊c̄. O mercator prudentiſſime ne ſinas ꝑire p̄=
cium mercationis tue ⁊c̄. O hoſpes clemētiſſime purifica
ſalua. dirige. conſerua domū tuam ⁊ hoſpiciū tuum quod
tibi in baptiſmo dedicaſti. Jtem circa primā viā nota tri=
plicem intellectū dn̄ice orōnis. s. pr̄ nr̄. jn prima clauſula
ponit̄ defectus noſter ad correſpōdentiā vie purgatiue.
Scd̄o gratitudo nr̄a qua cognoſcim⁹ creatorem noſtrum
ut amatorē nutritorem ⁊c̄ ꝑ modum vie illuminatiue. Jn
tertia affectus noſter ad correſpondentiā vie vnitiue. ut
patet in tabula ſequenti.

Pater noſter	Nos pupilli ſine te	O amator ardētiſſime	Quñ te diligem⁹ fervēter filiali amore ꝑfectiſſimo
Quis es ī celis	Nos vacui ⁊ exules	O hoſpes ſuauiſſime	Quñ habitab ī hoſpitio cordis noſtri vt in celis
Sctificet̄ nom̄ tuū	Nos trena t̄ ꝑponētes	O ſapor ſctiſſime	Quñ nomē tuū dulceſcet nobis ut oīa terrena cōdēnam⁹
Adueniat reg^m tuū	Nos errantes	O rex p̄clariſſime	Quñ nos ſubiciem² tuo r̄gimini ut ñ r̄gnet ī nob ꝯcupiſcē^a
Fiat voltū^s tua ſic̄ ī ce.° ⁊ in terra	Nos rebelles	O p̄ceptor prudētiſſi^e	Quñ cōfor̄abimur in oībus voluntati tue
Panē nr̄m cottiđ. da nob hodie	Nos mendici	O nutritor ſufficiētiſſi^e	Quñ ꝯfirmabimur in te ⁊ plena ſacietate ſaciabimur
Et dimitte nob dc. n. ſic̄ ⁊. n. di. đbito. no.	Nos peccatores	O creditor largiſſime	Quñ ſuſcipies nos prodigos filios remittēdo nob oēm exceſſum
Et ne nos ī ducas ī tēptationē	Nos temptati	O cūſtos diligētiſſi^e	Quñ tutabimur tua cuſtodia ut nō p̄ualeat nos ām̄ō vll⁹ aduerſarius
Sed libera nos a malo	Nos fragiles	O libator fortiſſime	Quñ liberabimur a fragili^te h⁹ corpis ⁊ ab oī diſcōuenien̄ti libertate

p Ro declaratione iſtius nota. qđ cū dicis pat̄ nr̄ attēde amorē quē hȝ pr̄ ad filiū. Talē ⁊ ampliorē hȝ de⁹ ad nos Quñ dicis. ꝙ es ī celis. cogita

deum inhabitatorē bonarū mentiū q̄ celoꝝ noīe ītelligunť
Qn̄ dicis. Sctificeť nomē tuum. Optamꝰ ut diuinū no-
men. nobis ſapiat ⁊ dulceſcat pluſquā terrena. q2 ſanctuȝ
diciť id eſt ſine terra. Cum dicis. Adueniat regnum tuum
Optamꝰ nō ſoluȝ eternū regnū. ſed etiā ut hic nos regat
⁊ ut ſit rex nr̄. Cū dicimꝰ. Fiat voluntas tua. ſicut in celo
⁊ in terra. Optamus ut doceat nos juxta illud. Doce me
facere voluntatē tuam quia deus meus es tu. Cū dicimus
Panē nr̄m cot. da no. ho. Optamꝰ vt ſit nutritor nr̄ cor-
paliter ⁊ ſpūaliter. juxta illud. Oculi omniū in te ſperant.
Cū dicimꝰ. Dimitte nobis ⁊c̄. Optamꝰ quod ut pius cre
ditor. nobis relaxet qd̕ tenemur. Cū dicimꝰ. Et ne nos ⁊c̄
Optamꝰ nō ſolum a p̄ſenti impugnatione. ſed etiā ab oī
futura ⁊ ab omni qd̕ nouerit ſibi diſplicere ⁊c̄.

¶ Capitulum XIIII

d E via vnitiua. Et ē qua q̇s bn̄ purgatꝰ ⁊ illūiatꝰ
amoroſe vniť creatori ſuo. exultādo de ꝑfecti-
onibꝰ ſuis. illi ſoli placere deſiderās ꝑinte ⁊ lete
nūc ipm̄ magnificat. nūc laudat. nūc ām̄iratur
totꝰ lāguet amore eius ut poſſit dicere illud canticoꝝ. Aīa
mea liq̄facta ē ut dilectꝰ locutꝰ ē ⁊c̄. Et poſt pauca ſubdit.
q2 amore lāgueo. Et p̄s[ta]. Quid enī mihi ē ī celo. ⁊ a te q̇d
volui ſup terrā. i. ego pure amo te nō ꝓpter dona celorum
aut ꝓpter dona ſup terrā. Et hec via ſepe ſupiꝰ tacta eſt in
via affectiua ⁊ ſuplatiua. In re enī vnū ſunt via affectiua
⁊ vnitiua. ſȝ noīa hn̄t diuerſa. Vn̄ p viā vnitiuā eleuat q̇s
mentē ſuam in deū excludēs oēs vanitates. ꝓponens ſibi
illud. Vidi cūcta q̄ erant ſub ſole ⁊ ecce vniuerſa vanitas.
Fac igiť ſic auis q̄ volat ſurſuȝ ⁊ ſi occurrūt muſce. i. vani-
tates nō cures ſȝ ptranſeas dicēdo. Ad ſolē itendo Nolo
cor meum cum vanitatibꝰ que in terra ſunt occupare. Et
acquiriť hec via p recollectionē intimā ab exterioribus ad
interiora. ab ymis ad ſumma. a tꝑalibus ad eterna. Vn̄

ſoli ille de quo facta eſt mentio. ille eſt de quo dr̄. Tu ſolus ſanctus. tu ſolus dn̄s. tu ſolus altiſſim⁹ es. Ad illā viā re-quiritur. Primo ꝙ hō ꝑ virtuoſaȝ aſſuefactionē ꝛ gratiam ſit radicatus in virtutib⁹/ ꝙ nullam delectationē habeat i appetitu vane glie. in cupiditate diuiciaꝝ. in ꝯcupiſcentia oculoꝝ/ gule. Scd̄o requirit̄/ internū ſilenciū ut non occu-pet ſe circa exteriora. quid audierit vel viderit foris. nihil curando/ tanꝗ in ſomno occurriſſent. Tertio requiritur a-moroſa adheſio cum deo vt oīa eius iudicia. omnia facta oēs doctrinas cū reuerentia amplectat̄. Quarto ꝙ nihil aliud q̄rat. ſed reputet ſibi illū dilectū. ſufficientiſſimū. ſupex-cellens. Illū in corde ſuo diligat. ſuꝑ omne qḋ pōt videri audiri. vel cogitari. ymo ſuꝑ omne quod ymaginari pōt. quia totus amabilis. totus deſiderabilis ꝛc̄. ut ſupra pa-tuit in via affectiua bern. Quinto ꝙ ſepe reducat ad me-moriam. ꝑfectiones dei. ꝛ illis intime congratuletur. Et quāuis infinite ſint ꝑfectiones dei tn̄ cōiter tres occurrūt in quibus ſic affectū excitet. Primo cōgratulor tibi dilecte mi/ ꝙ tu es potentiſſim⁹ non ꝙ mihi in hoc bene ſit quaſi cōmodum meum querens ſed quia illa ꝑfectio tua ꝙ nullū timens. nulli⁹ indiges. nemo te expugnare pōt. nemo tibi pōt reſiſtere. Nullus demon/ null⁹ aduerſari⁹/ ꝛ de hoc ṗ̊. gaudem⁹. Scd̄o cōgratulor tibi. qui tu es ſapientiſſimus illud eſt ꝑfectionis tue qꝛ ſic te nullus decipe pōt qꝛ nihil te latet Tertio cōgratulor tibi quia tu es ſumme bonus hoc eſt ſumme ꝑfectionis. qꝛ īmutabiliter es bon⁹. ꝛ ita bon⁹ ꝙ te meli⁹ excogitari nō poſſit. ymo nec digni⁹ nec nobili⁹ Sexto ṗ̄ncipalit̄ vtile ē hr̄e incipientē aliqua verba ꝑ que exṗ̄mat deſideriū ſuum/ affabiliter alloquendo dominum De hoc Hugo de palma Cartuſien̄. dat modū ſe eleuādi ꝑ viam vnitiuā qui tactus eſt ſuperius in oratione dn̄ica. Pōt eni hō ꝓuocare affectū ſuū ꝑ illas dictiōes. O. qn̄. ſi ꝛ cōſimiles. Unde dicit ꝙ incipiens vtatur talibus poſtꝗ

qm̃ gratia dei adiuuante exercitatꝰ fuerit tunc ſine oī co/
gitatione ꝑuia / cencies in die multū amoroſe mentē ſuam
in deum eleuare pōt. Vn̄ ex intētione ipius pōt colligi tal'
eleuatio. O ſumma bonitas. O altiſſima eternitas. O in
ꝯpbenſibilis ſapientie ꝓfunditas. O pater piiſſime. qn̄ te
diligam. quādo brachiis amoris te conſtringā. qn̄do tuis
bn̄ficiis. tue miſicordie quā mecū facis vices impendam
qn̄ tremēde maieſtati tue timorē impendā. Qn̄ ſpeculum
tue virtuoſe vite ſcilꝫ hūilitatis. pauꝑtatis. paciētie. obe/
dientie. caritatis. ⁊ ſic de aliis / debitis veſtigiis ꝓſequar.
Qn̄ feſta tua ⁊ ſctoꝝ tuorū ſcilꝫ Natiuitat. Refrectionis
Aſcenſionis ⁊c̄. Debita veneratione congratulabor. Si
tu es tremēda maieſtas vbi timor meꝰ. Si tu es amātiſſi/
mus pr̄ meꝰ vbi amor meꝰ. Si tu es dn̄s ⁊ mercator meꝰ
vbi eſt ſeruiciū meum. Si tu es inhabitator ⁊ hoſpes meꝰ
vbi eſt mūdicia digna tanto hoſpiti. Si tu es vita ſctorū /
decus angeloꝝ. vbi eſt cōgratulatio mea. Et ſic diu exerci
tatus / ſicut pro edificio pont apponūt qn̄qꝫ ſuſtētacula.
poſtea pōs ſtat ſine illis. Sic poſtea ſpūs ſcts eleuabit cor
hominis ſine illis ut ſemꝑ tendat ſurſum aut frequenter.
iuxta illud canticoꝝ. Trahe me poſt te ⁊c̄. Et ſic hēt aliqd
de via vnitiua. Tn̄ hec via ⁊ ſcientia non diſcit ex libris
ſed de ſurſum eſt ⁊ cui vult ꝑticipat eam pater luminum.
is qdam clarius. is vero obſcuriꝰ Pro iſta via ſicut dictuꝫ
eſt. valet intima cōgratulatio ꝑfectionū dei / ut hō in ym/
nis ⁊ canticis iubilet. in corde canendo ⁊ ꝑtractet laudes
dei. De his ꝑfectionibꝰ ſiue laudibꝰ ponit tabula īfra ſcri/
pta. Et ſemꝑ ōmittit clauſula. Congratulor tibi pr̄ celeſtis
quia tu es. ¶ Auctor eſſendi hoc eſt alpha ⁊ o ꝑncipiuꝫ et
origo oīm. Vn̄ de te ſic ſcribit Metriſta quidā. Huius in
arbitrio pendent mortalia queqꝫ. Qui ſolus cunctis con/
tulit eſſe ſuū. Qui facit ⁊ reficit creat atqꝫ creata gubnat.
Cuiꝰ idem poſſe qꝺ velle nec minus habet. Congratulor

igit̃ tibi. in ꝑfectione tua eſſendi. qꝛ tuū eſſe eſt ꝑfectiſſimū
Primo nō pōt cogitari non eſſe. qꝛ ſi tu nō eſſes nihil eſſꝫ
Scḋo qꝛ a nullo alio habes eē. Tertio qꝛ oē qḋ eſt a te hꝫ
eē. ¶ Bonitas ſumma. Primo qꝛ nulla res ē bonitat̄ ſue
tam diffuſiua ſicut tu ſed bonū q̄nto ꝯmuni⁹ de tāto meli⁹
Scḋo nulla res ē taꝫ cito placabilis ſicut tu. Tertio nulla
res eſt tam deſiderabilis. delectabilis. ⁊ amabilis ſicut tu.
¶ Cauſa vltiſſima illa cauſa quā phi ſic ex natal̄i rōne con-
uincebant eſſe. Si nō eſt ꝓceſſus in infinitū in cauſis ſibi
eſſencialit̃ ſubordinat̄. Prima cauſa eſt ſed nō eſt ꝓceſſus
in cauſis eſſencialit̃ ſubordinat̄. igit̃ ꝑma cauſa eſt. Tu es
ille ꝑnceps de quo Ari. in fine. xij. metha. ꝯcludēs librum
ſuū ſic dicit. Mala eſt pluralitas ꝑncipū vn⁹ ergo ꝑnceps
¶ Decus vniuerſi q̄ cuncta decoraſti. Tu es cui⁹ pulcritu-
dinē ſol ⁊ luna mirant̃. Tu es in quē deſiderāt angeli ꝓſpi
cere. A te hn̄t dec⁹ pulchritudinis ſidera. roſe. lilia ⁊c̄. Et
a te aues hn̄t decus melodie. philomene. alande. ⁊ omniū
auiū genera ⁊ oīa organa. A te hn̄t decus saporis mel vi-
num ⁊ oīm pigmētarioꝝ genera. A te decoratū eſt celū ſi-
derib⁹. aer volucrib⁹. terra aīalib⁹. aqua piſcib⁹. ¶ Etern⁹
ſuſtentator oīm / a quacūqꝫ enī re tuam ſubtraheres ſuſten
tationē vel cōſeruationē illico rueret in nihilū. ¶ Fons ſa
pientie a quo emanāt oēs theſauri ſapiētie ⁊ ſciencie / tu es
eterna ſapiētia. Attingēs a fine vſqꝫ ad finē fortit̃ / diſpo-
nens oīa ſuauiter / qui celoꝝ cōtines thronū. ⁊ abyſſus
intueris. montes ponderas in ſtatera. terram palmo cō-
cludis. ⁊ poſuiſti legem aquis. ne tranſcēdant fines ſuos.
¶ Gloria mūdi te enī adorant angeli. laudāt archangeli.
tremūt ꝑtates. te vere laudat oīs creatura. ſpes nr̄a. ſalus
nr̄a. honor nr̄. gloria nr̄a. finis ⁊ expectatio nr̄a ¶ Ha-
bundantiſſim⁹. tua eſt terra ⁊ plenitudo ei⁹ or. ter. et. o. q̄
ha. in ea. Glorie ⁊ diuitie in domo tua. Si honorat̃ ⁊ di-
ues dicit̃ qui hꝫ aurū / q̄ntuꝫ honorari deberes. qui feciſti

aurum ⁊ gemmas ⁊ omnia que ſunt in vniuerſo. ¶ Incō-
ꝓhenſibilis tu es. de te enī dicit̄. Magnus dn̄s ⁊ laudabil̄
nimis ⁊ magnitudinis eius nō eſt finis. Tante eniꝫ es ex-
cellencie ꝙ tuam excellenciā altiſſimā nemo poteſt capere
ad plenum. nec homo. nec angelus. ymo nulla creatā. qꝛ
omnis eſt finita tu vero infinitꝰ es. ſed infiniti ad finitum
nulla eſt ꝓporcio. ¶ Karitas. tu es ⁊ qui in te manet/ ma-
net in caritate ⁊ tu in eo. ſicut natura ignis eſt ardere īcen
dere ⁊ calefacere. ſic ꝓprietas tue caritatis eſt creare. te lar
giſſime diffundere inflāmare ad amorē. accendere. ſaluar̄
redimere. cuſtodire. liberare. illūiare. vnde ⁊ tibi dr̄. Deꝰ
cui ꝓprium eſt miſereri. ¶ Loco incircūſcriptibilis ⁊ tamen
vbiqꝫ es. Si aſcender in celū tu illic es. De te dicit Bern.
Deus vbiqꝫ regnat. vbiqꝫ īperat. vbiqꝫ maieſtas eiꝰ. oīa
implet. Nā in inferno exerces actum iuſticie tue ſed dicere
hoc in abſencia tua ꝑfidia eſt. Sic etiam es in tp̄e. in ꝯmē
ſurabilis. Res enī que ab eterno fuit/ atqꝫ ante oē tp̄s fuit
Quomō ergo cōmenſurat̄ tp̄e qď fuit qn̄ non fuit tempꝰ.
¶ Mercedo ſcōꝝ. iubilus angeloꝝ. ſpeculum oīm electoꝝ
¶ Norma. i. regula ⁊ exemplar oīm. Res enī de q̄nta tibi
ꝓpinquior tanto nobilior. Aliqua hn̄t eſſe tecū. Aliqua eē
⁊ viuere. ⁊ ſunt nobiliora prioribus. Aliqua viuere eſſe et
diſcernere. ⁊ ſunt ſcd̄m naturā nobiliora prioribꝰ. Aliqua
vltra hec hn̄t purū eē ⁊ virtuoſuꝫ eē. ⁊ ſunt tibi plꝰ ceteris
ꝓpinqua. Per ſinceriſſimā enī tuā bonitatē eſt in te omnis
exemplaritas. virtuoſitas. ⁊ cōicabilitas. ¶ Ordo ſiue or
dinator vniuerſoꝝ qui ſingula locas. ſcd̄m ſuum ſtatum.
ſua merita. ſurſum aut deorſum/ ſic prudens pictor ponit
colores hic rubeum hic nigrum ut decoret opus ſuum.
¶ Perfectiſſimꝰ ſine omni defectu. q̄ nulliꝰ idiges. tibi ipi
es ſufficiens. quo meliꝰ aut digniꝰ. aut nobiliꝰ. aut ꝑfectiꝰ
nec eſt nec excogitari pōt. Quidq̄d eſt laudabile ⁊ ꝑfecti-
onis in creatura in poſitiuo hoc eſt in te in ſuperlatiuo.

¶ Quietiſſimus ut dicit Boeci⁹. O q̄ ꝑpetua mūdū rōne
gubernas. Terraꝝ celiq꜄ ſator. Qui tp̄in ab euo ire iubes
ſtabiliſq꜄ ꝑmanes. Das cūcta moueri. Principiū rectori
dux ſemita termin⁹ idem. Tu requies trāquilla pijs te cer
nere finis. ¶ Res etiam īmobilis ⁊ imutabilis. q᷑ vbiq꜄ es
ut patuit ex p̄miſſis. Res aūt dicit̄ moueri q̄ tendit ad locū
quo prius nō fuit. Jmmobilis aūt que vbiq꜄ eſt nō h꜄ quo
tendat. Recreator oīm q̄ dixiſti. venite ad me qui laboratꝭ
Aīa enī que eſt in te radicata in centro ſuo. ⁊ recreata ⁊ q̄e
tata eſt. Que vero in te non eſt. multis vanis fantaſmati-
bus fatigatur. ¶ Sufficientiſſim⁹. qui te habet totū h̄et. q̄
te non habet mendicus eſt ⁊ paup. q᷑ quicq̄d preter te eſt
non reficit/ ⁊ ſi reficit non ſufficit. ⁊ ſi ad temp⁹ ſufficit non
tamē ꝑpetue ſaciat quando adhuc amplius querat̄. Qui
autē te habet ſatiat⁹ eſt. finem ſuū habet. nō h꜄ vltra quod
querat̄. q᷑ tu es ſuꝑ oē viſibile. audibile. odorabile. guſta-
bile. tangibile ſenſibile. Itē adhuc alcior. ſuꝑ oē figurabile
nūerabile. circūſcriptibile. Item altiſſim⁹ es ſuꝑ omne de-
mōſtrabile. diffinibile. oppinabile. īueſtigabile. eſtimabile
ymaginabile. Qui totus es amabilis maxime laudabilis
⁊ ſumme deſiderabil̄. ¶ Theſaur⁹ fidelis. vbi enī theſaur⁹
noſter. ibi ⁊ cor nr̄m. Quicq̄d enī nobis auferatur ſi tu in
nobis ꝑmanſeris ſufficit nobis. tu es illud vnum qd̄ dixiſti
Marthe eē neceſſariū. Jn te ſūma ꝯplacētia nr̄a. Et ſi nos
horreat totus mūdus. ſi tu nos aꝓbas ſufficit nobis. De
ſiderium noſtrū tu es. Utinā tu placeres toti mūdo ⁊ tot⁹
mūdus faceret bn̄placitū tuum. Pro illo deberem⁹ mori
Zelo caritatis. ¶ Uita a qua habēt viuere omnia. Jn quo
nos mouemur ⁊ ſumus. De te enim dicitur. Ex ipſo ⁊ per
ip̄m ⁊ in ip̄o ſunt oīa tibi honor ⁊ gloria ꝑ infinita ſecula
ſeculorū. ¶ Xp̄s intelligit̄ vnct⁹. Tu ſimilit̄ es talis vnctio
⁊ ſalſa que apposita vnicuiq꜄ rei mūdi. facit ip̄am ſapidā.
Jn electis es enī ſapor gr̄e. Jn damnatꝭ es ſapor iuſticie ⁊

vindex iniquitatū. Tu es creator. Tu es gubernator. Tu
es redēptor. iuſtificator. retributor. ⁊ glorificator ⁊c̄ His
ꝑfectionib⁹ cōgratulādo aīa mea liquefacta eſt. Et quid
agam niſi. jn pace in idipm dormiā ⁊ req̄. ⁊ dicaꝫ. Nolite
ſuſcitare dilectā donec ipſa velit. jn laudes tuas ꝓrumpā.
Et ſi digne laudare te nequeā de te tn̄ non ſileam cum ſolū
de te gaudeam. Tu enim es dulcis ſapor. jſte qui te guſtat
jeſu xp̄e. tuo victus a ſapore mori poſſet pre amore. Te ſo
lus amans vnice dilecte mi pulcherrime. vbi q̄ſo vis ꝯmo
rar. vbi vis ut q̄raris. q̄ ſapis ⁊ dulceſcis. O dulcis hoſpes
aīe. eſto hoſpes mihi ſimq꜒ tibi tecum ſine fine.

Capitulum XV

De via exultatiua que aſcribiť b̄to Gregorio que
ꝯtractat ⁊ meditať gaudia celorū. Vn̄ in q̄daꝫ
omolia ſic ſcribit. Que lingua pōt dicere aut q̄s
intellect⁹ pōt cape illa ſupne ciuitatis quāta ſint
gaudia angelorum choris itereſſe ⁊c̄. Vocať aūt hec via ex
ultatiua vel ꝯgratulatiua. qr ꝑ eam hō ꝯgratulať glia dei
⁊ ſctoꝝ ⁊ ꝑ eam hō meditať. gaudia q̄ ſunt in celo. quibus
meditatis leui⁹ portat oē qd̄ grauat i hoc mūdo Vn̄ Gregorius
Minuit pond⁹ laboꝝ ſpes p̄mioꝝ. ¶ Sciendū q᷑ volens
mentē ſuam ꝑ hanc viam eleuare ad ꝯgratulandū ſupnis
ciuib⁹. Primo viderit q̄uo interſe diſtincti ſunt. ſcd̄m di/
uerſa eoꝝ merita qd̄ hr̄i poterit ex aliquali eorū ſilitudine
regni celeſtis ⁊ regni terreſtris. Vn̄ ſicut in regno terreſtri
ſunt diuerſi ſtat⁹ hoīm/ ſic poterit meditari de regno celeſti
Et ſicut veniēs ad palaciū regis terreni ſalutaret oēs ſꝫm or
dinē/ ⁊ cōgratulareť honori eoꝝ. Sic ⁊ tu aſcēde mētaliť
regnū ſummi regis ⁊ ſaluta lauda ⁊ cōgratulare honori et
glie oīm. De hoc poniť talis tabula ſilitudinis. Jn palacio
regis terreni ſunt p̄mo Rex. jn celeſti curia eſt rex regū de⁹
Jn hoc ordine ſaluta quēlibꝫ ſꝫm ſuū ſtatū ⁊ dic. Salue rex
regū. ſaluator ⁊ gubernator oīm. ꝯgratulor maieſtati tue

pleni ſunt celi ⁊ t.g.t. Tu prefulges in regno tuo ſicut ſol
⁊ ſidera. ¶ Sc̄do ibi ē regina Maria. Salue ⁊ gaude re-
gina celoꝝ. mr̄ angeloꝝ. tu cariſſima. pulcherrima. pu-
riſſima. pijſſima dn̄a. ¶ Pꝰ hanc ſecretarij ⁊ nūcij. et ſunt
angeli aſſiſtentes. ⁊ nūcij. Saluete ⁊ gaudete ſpūs inno-
centiſſimi qui nunq̄ȝ a bn̄placito veſtri creatoris deuiaſtis
¶ Pꝰ hoc p̄ncipes et comites ⁊ ſenes ſ͛t ibi/ ⁊ ſ͛t p̄triarche
Gaudete ⁊ ſaluete qr ex genere vr̄o natꝰ ē ſaluator. ¶ Pꝰ
hoc conſiliarij. ⁊ ſunt ꝓphete. Saluete ⁊ gaudete qr vob̄
inſpirata ſunt ꝯſilia ſecretoꝝ dei ⁊ impleta ſunt que fideliṫ
ꝓphetaſtis. ¶ Itē fideliṫ aſſiſtētes in exilio ſunt/ ⁊ ſ͛t Apl̄i.
Saluete ⁊ gaudete q̄ fideliter ꝑmāſiſtis cum rege celoruȝ
in exilio mūdi. qui vobiſcu eſuriuit. comedit. dormiuit. et
pedes lauit. ¶ Cancellarij/ ⁊ ſ͛t euāgeliſte. Saluete ⁊ gau-
dete notarij regis altiſſimi. qui vitam ⁊ geſta regis fide-
liter euāgeliſaſtis ⁊ ſcripſiſtis. ¶ Milites ⁊ ſunt martires.
Saluete ⁊ gaudete vos cōſtantiſſimi milites q̇ ꝓ honore
regis ſanguinem effudiſtis. ¶ Theſaurarij/ ⁊ ſunt ꝯfeſſo-
res ⁊ doctores. Saluete ⁊ gaudete. qui talenta vobis tra-
dita. ⁊ theſaurū. cum multiplici lucro p̄ſtaſtis/ quoꝝ do-
ctrina fulget ſc̄a eccl̄ia. ut ſol ⁊ luna. ¶ Vigiles. ⁊ ſ͛t mo-
nachi ⁊ heremite. Saluete ⁊ gaudete. q̇ alijs dormiētibꝰ
contra inimicos regis vr̄i. orando ⁊ pſallendo vigilaſtis.
¶ Virgines. Saluete ⁊ gaudete. qui ſponſos mortales ⁊
regnū mundi ꝯtempſiſtis ꝓpter amorē ſponſi celeſtis. Ad
cuiꝰ thalamū iam cū lampadibꝰ intraſtis. ¶ Vidue. O di-
ſpenſatrices Saluete ⁊ gaudete q̄ opa miſericordie xp̄o in
paupibꝰ fideliṫ diſpēſaſtis. ¶ Cōmunis ppl̄s aut vulgꝰ. et
eſt turba oīm electoꝝ. Saluete ⁊ gaudete oēs ſimul electi.
q̇ diuerſis meritis ⁊ virtutibꝰ regnū introiſtis. Cōgratula-
mur vobis oībus orate pro nobis. ¶ Item pro ampliori
eleuatione mentis ad illa futura gaudia. videat̄ d͛ gaudijs
celorum hec tabula. ¶ Amotio oīs aduerſitatl. ibi nō erit

famis. ſitis. frigꝰ nec eſtus. ¶ Brĩſſima pn̄tia oīs bonitatꝭ
¶ Cōſoꝛtiū āgeloꝝ dulciſſime amenitatꝭ. ¶ Dotes coꝛpis
ſumma agilitas. ſubtilitas. īpaſſibilitas. claritas. ¶ Excel-
lentiſſima dona aīe. cognicio. cōpꝛehenſio. dilectio. ſūme
maieſtatꝭ. ¶ Fruicio ſpeculo ineffabilis iocūditatꝭ. ¶ Gau
debit q̄lbꝫ d' bonis meritꝭ ſinguloꝝ. ¶ Honoꝛabit̄ q̄libet
ſic̄ filiꝰ regꝭ celoꝝ. ¶ Juuētꝰ ſine ſene. ¶ Karitas ſine odio
¶ Lux iocūdiſſima ſine obſcuritate ¶ Maxima vocū iubi-
latio cū ꝑpetua ſecuritate. ¶ Noticia oīm ſc̄toꝝ ſine dubie
tate. ¶ Oꝛdo meritoꝝ delectabil' cuꝫ multiplici varietate.
¶ Pax īeffabilis ſine timoꝛe inimici. ¶ Quāta ibi ſint gau
dia nec pt̄ dici nec ſcribi nec ymaginari. ¶ Req̄es ſine te-
dio tot miliū annoꝝ. ¶ Sacietas oīm ſpūaliū deſiderioꝝ
¶ Triſticia ibi nō erit neqꝫ luctꝰ neqꝫ clamoꝛ ſed nec vllus
doloꝛ. ¶ Validiſſima pt̄as. ꝑpetua ſecuritas ⁊ ſanitas ⁊ i
timꝰ amoꝛ. ¶ Xp̄s ibi ſpōſus. pr̄ ⁊ fr̄ rex donū ⁊ finaliſſimꝰ
amoꝛ.

¶ Epilogus.

p Oſtquā oēs vie taliter q̄liter xp̄o adiuuāte ſunt
expedite. Pro ↄcluſione/ videat̄ alique doctri-
ne ſeruande circa p̄miſſa que ut clauſulatim pa-
trant/ aut ut facilꝰ coꝛdi retineri poſſint ponāt̄
ſcd̄m oꝛdinē alphabeti ⁊ ante iniciū cuiuſlibet clauſule po-
ne. ¶ Abſtractione. volēs feruent̄ meditari debet ſe ab-
ſtrahere ab appetitu honoꝝ ⁊ ↄcupiaꝝ ⁊ diuiciarū qꝛ hec
fantaſmata diſtrahūt meditantē. ¶ Bona vita d̄bet eniꝫ
fructuoſe viuere. qꝛ ī maliuolā aīaꝫ nō introibit ſpūs ſapīe
nec ſpūs meditatiōis. ¶ Cōſtanti fiducia ad dilectū ⁊ ñ fa
cilit̄ deſiſtat ab amoꝛe dilecti. ꝓpt̄ īcurſus tētationū. Nitit̄
enī dyaꝰ īpedire meditantē ꝑ diuerſa. Tu aūt dic. Ego cō
fido in cū q̄ ait. Fili p̄para coꝛ tuū mihi Qui nō vult moꝛ-
tem pcc̄oꝝ q̄ pcc̄oꝛes vult ſaluos facere. Nihil g̊ durū vel
turbulentū de dilecto meditare ſed dic illud Job. Etiam ſi
occiderit me ſꝑabo ī eū. ¶ Diſpoſitione coꝛꝑali. Cū ſolus

es poteris vti diuerſis cerimonijs in diſpoſitione mẽbroꝝ
nũc eleuãdo manꝰ ut Aaron. nũc genua flectẽdo ut Salo
mon. nũc ꝓſternere ut xp̃s i mõte oliueti. nũc ſedere ut ma
ria magalena ad pedes dñi nr̃i ihu xp̃i. nũc brachia i mod
crucis extendere ut xp̃s in cruce. nũc oculos in terrã defle-
ctere ut publicanꝰ. nũc in altum leuare ut apli in aſcenſiõe
dñi. Et ſic poterit illa diuerſitas exterioꝝ diuerſificare affe
ctus iteriores. inquãtuʒ tñ nõ ſis ſingularis ſed inclina cũ
inclinãtibꝰ exhibẽdo reuerenciã filialẽ filiã dño ut pr̃i. Fle
cto cũ flectentibꝰ exhibẽdo reuerencia q̃ȝ exhiberet ſeruus
dño. Proſternere cũ ſternẽtibꝰ recognoſcẽdo in hoc tuum
iudicem ⁊ te reum ⁊ in puluerẽ redigenduȝ. Item valet de
congruo tempus nocturnum ⁊ locus ſolitudinis. In his
tamen quilibȝ habundat in ſenſu ſuo. ¶ Exercitatione di-
uerſorũ. ut diuerſifices actus tuos iuxta illud. Nunc lege
nunc ora nũc cum feruore labora. Sic erit hora breuis et
labor ille leuis. Si enĩ velles ꝯtinue vni actui inſiſtere mi-
nus ꝑficeres ⁊ cito te deſtrueres. ¶ Finis meditationis ñ
ꝓpter ꝯmodũ tuũ. nõ ꝓpt euadere penas. aut ſpe lucri aut
premij celeſtis. aut ꝓpt dulcedinẽ meditatiõis. q: ille eſſet
amor mercenarius. ſed meditare puro filiali amore ut cor
tuũ ꝑpares habitaculũ dõ ut des locũ gr̃e ut facias bñpla
citũ eiꝰ cuiꝰ delicie ſunt. eſſe cũ filijs hoĩm q̃ delectat̃ in ſa-
lute nr̃a. Item q: ad hũc finẽ creata eſt aĩa rõnalis ut cre-
atori ſuo dulciſſimo cordialit̃ ⁊ amoroſe vniat̃ h̃ in via ꝑ
meditationẽ ⁊ in futuro ꝑ ꝑpetuã fruitionẽ. Et breuiter in
hoc debes q̃rere gl̃iam dei. poſtea honorẽ ſc̃oꝝ. vtilitatẽ
ecclie. ſalutẽ tuã. ordinãdo tñ oĩa in gl̃iam dei. iuxta illud
apl̃i. Siue come. ſiue bibamꝰ ſiue quid aliud facimꝰ oĩa ad
gl̃iaȝ dĩ faciamꝰ. ¶ Gratitudine gr̃e ſi aliqd̃ bonũ i te ſent
gr̃as age noli ſupbire nõ eſt nolent neqȝ currẽtis ſed miſe
rentis dei noli ꝑſumere gr̃a enĩ meditationis datur bonis
⁊ malis. ¶ Habũdantia pũctoꝝ d̃bes enĩ ſcd̃m itentionẽ

cancellarij piſienſ diuerſa hr̄e puncta p que te amoroſe in
flāmare poſſis cū incipis de hoc vide ſupꝰ. ¶ Intimitate
debes ite cōcipe ſemp quocūqꝫ vadis ꝗ̄ pocul'is tuis hr̄es
dilectū tuū. nūc crucifixu. nūc fugientē in egiptuꝫ ⁊c̄. ⁊ in
timis iubilatiōibꝰ ad eum ab intra laudans. dulciť ⁊ affa/
biliť ei loqui. neceſſitates ꝓponere. auxilia petere. ¶ Kari/
tatis accenſione. qualē tibi vis eſſe deum ſcilꝫ benignum/
talem te exhibe ꝓximo tuo nullū ꝯtempne/ ſic eris amicus
dei. jlle enī nulluꝫ horruit. nullū ꝯtempſit ſed aīaꝝ idem ē
velle ⁊ nolle. vel ſi qꝛ faciliť infrigidamur indigemꝰ accen/
ſione caritatꝭ. feruore p gemitū orōnis. igne pacis xp̄i per
ꝯpaſſionē xp̄i ⁊ p deſideria adherēdi vt s̄ Qn̄ te diligā ⁊c̄
¶ Labore. oportet te apponere laborē. Et merito. Oibꝰ i
factis. grauis ē inceptio pn̄ia. poſtea tn̄ alleuiať onꝰ. Ui/
des quātos labores ſuſtinēt agricole ꝓ fructu terre. mer/
catores ptrāſeunt mare. multis ſe ingerūt piculis. Milites
vulnera belli ſuſtinēt ꝓ trāſitorijs. ⁊ tu ſine labore eē nō de
bes. ¶ Moderatōne opm p diſcretionē Ne q̇d nimis. Ne
nimis volens eradere vas/ ip̄m frangať. Tene medium.
Non ſis nimis remiſſus. nec nimis inquietꝰ. v̇ſus. Oibꝰ
adde modum/ modus eſt pulcherrima virtꝰ. ¶ Naturali
cōmixtione. Attende quid nature tue congruat. Quibꝰ ꝺ̄
enim prodeſt multuꝫ inſiſtere orationi. quibuſdā meditari
Alij facilius ducunť iudicio rationis. Alij compaſſione.
Alij beneficiorū conſideratione. Alij ſunt vtiliores ad vi/
tam actiuam. Alij ad contemplatiuā. Sic de cibo ⁊ potu
debes naturā tue cōplexionis attendere ⁊ de vtroqꝫ mo/
derate ſumere. Uni enim eſt medium qꝺ̄ alteri nō ſufficit.
ſed attende ne cor grauet crapula. ¶ Ordine. ut incipias
a via purgatiua ut prius abluaris ⁊ mūderis ante quāꝫ p
viam vnitiuam te dilecto cōiungas. Non enī decet luto/
ſum ⁊ ſordiduꝫ ante quā lotus ſit ad oſculū regis ꝓrumpe
non eas primo in tecto antequam diſcas ire in terra.

¶ Promptitudine. vt in vita tua habeas refectionem in
ſomno ⁊c̃. ut ſemꝑ ꝓmptꝰ ſis ad eleuandũ cor tuũ. ⁊ vec/i
ficetur in te illud. Surſum corda. habemꝰ ad dñm. ut ꝓm
pte dicere poſſis. Deꝰ deꝰ meus ad te de luce vigilo. Sis
igitur diſcretꝰ vigilãdo ⁊ promptꝰ ⁊ ſemꝑ bone volũtati.
¶ Quiete. ut quicq̇d diſcretionem tibi ingerit. fugias/ in
pace inidipm req̇eſcens. Niſi ex officio/aut obediẽtia. aut
obligatione tenearis inſiſtere occupationi. Fuge tñ iudi/
cia ⁊ ſuſpiciones. q̄ multũ inq̇etant cor. Et ſi erupunt co/
gitationes ſuſpicãdi relinque eas cito/nõ determinando
ſniam. ſed dic Qui nos iudicat dñs eſt. Dubia interpretare
in meliorẽ ꝑtem ⁊ ſi alter ceciderit cõpatere ei ⁊ dic Si hec
temptatio me iuueniſſet forte ꝓfundiꝰ me deieciſſet. ¶ Re/
collectione. ſepe te recollige ab ymis ad ſumma a tpalibꝰ
ad eterna. ab exterioribꝰ ad intima. a vanis ad duratura
Noli videre vanitates. noli audire fabulas. Dic vidi cun
cta que erunt ſub ſole. ⁊ ecce vniuerſa vanitas. ſolus dile/
ctus meus bonꝰ. ſolus amabilis. candidus ⁊ rubicundus
mihi ſufficientiſſimꝰ. Sic eni facit puer q̇ non vult aliquid
reputari aut melior eſſe patre ſuo. ¶ Seruitio ſanctorum
habeas aliquos ſpeciales ſanctos. q̇bus cottidiana ipen/
das ſeruicia ⁊ ſemꝑ aſtent ĩ cõſpectu dei pro te itercedẽdo
ut btãm virginẽ. angelũ tuum. apoſtolũ. martirẽ. virginẽ
aut cõfeſſorem. aut plures qui orent pro te. ¶ Totali ſub/
iectione. ut totum te ſubicias volũtati dei ut dicas ei. Pie
jeſu ſicut tu ſcis ⁊ vis ita mecũ age. Et ſi grãm meditatõis
tibi dederit cum timore ſuſcipe. ſi nõ dederit cum paciẽtia
ſuſtine. Quicq̇d tecum egerit ſis cõtentꝰ ſine murmurati/
one ita eſto quaſi vnus ſpũs cum eo ut nihil te putes ſcire
niſi jeſum criſtũ ⁊ hũc crucifixũ. ¶ Ulteriori tendentia pro
quiete cõtemplatiõis. Si eni religioſus es ut dicit cancel/
larius pariſienꝫ teneris tendere ad quietẽ cõtemplationis.
etiam ſi vix in fine vite tue cõprehenderes quia hoc exigit

ſtatus tuus. Ad militē ſpectat miſeros defendere. Ad ru-
laborare. Ad religioſum cōtemplationi inſiſtere rc̄. Unde
dicit Bonauētura. Ubi dimittis vna die. ibi altera incipe
ut facias ſicut volens aſcendere montē altum cum q̇eſcere
vult non ſemꝑ reuertit̄ ad priſtinū locum ſed in eodē loco
ſedet ꝛ quieſcit ꝛ ibidem incipit poſt quietē. Nos aūt ideo
non proficimꝰ in cōtemplatione quia ꝙ hodie cum diffi-
cultate ꝛ gratia dei acq̇rimꝰ. cras ingerendo nos leuitati-
bus aut fabulis aut voluptatibꝰ ꝑdimus. ꝛ ſic de aſcenſu
montis ad vallem prolabimur ꝛ non continuamꝰ. ¶ Xp̄o
ut nihil ꝓponas ei ipſum deprecans ut ſit adiutor tuꝰ pro-
tector. director. ꝛ finis. Amen.

¶ Explicit Alphabetum diuini
Amoris. de Eleuatōne men-
tis in deum. Venerabilis pa-
tris ꝛ dn̄i dn̄i Thome ꝓpoſiti
Canonicoꝝ regulariū in Ro-
tzen ordinis ſcti Auguſtini.
Impſſus ac finitꝰ Mēmingē
ꝑ Albertū Kūne d' Duderſtat
Anno domini. 1489.

Hain: –

1489
GW 1560

ſendere. Ad ru-
ſiſtere ꝛc. Unde
ubi altera incipe
rtum cum q̄ſcere
s ſed in eodē loco
rē. Nos aūt ideo
hodie cum diffi-
ndo nos leuitati-
s. ꝛ ſic de aſcenſu
ntinuam⁹. ¶ Xpo
r adiutoꝛ tu⁹ pro-

diuini
men-
ſpa-
poſiti
Ro-
ſtini.
uingl
rſtat